

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 31 yanvar 2017-ci il Çərşənbə axşamı № 21 (6635) Qiyməti 60 qəpik

Xəbər

Veteran futbolçu
Masallah Əhmədov
məhkəmədə
qandallandı -
8 il cəza

yazısı sah.14-də

Gündəm

Prezidentdən məmurlara sərt xəbərdarlıq

İlham Əliyev: "Məmur yekəxanlıq etməməli, qanunsuz tələb irəli sürməməli, rüşvətxorluqla, soyğunçuluqla məşğul olmamalıdır"

yazısı sah.5-də

Azərbaycanda siyaseti də böhran vurub...

yazısı sah.7-də

Rəsulzadənin birləşdirə bilmədiyi müxalifət...

yazısı sah.6-da

Daha bir REAL funksioneri Baş Prokurorluqda dindirildi

yazısı sah.13-də

Baş həkim 5 sayılı xəstəxananın girişindəki şüardan danışdı

yazısı sah.6-da

Tramp qacqın və miqrant məsələsinə görə Amerikanı qaynadır

yazısı sah.13-də

Dünyanın ən sabit ölkəsinə də terror ayaq açıdı-Kanadada qətlam...

yazısı sah.9-da

İntihar edən əsgər Xanəli Fəttayev torpağa tapşırıldı

yazısı sah.4-də

Xalqı qəzəbləndirən deputatları susdurmağın qanuni yolu tapılıb

yazısı sah.12-də

Bakı küçələrini qardan niyə yaşılı qadınlar təmizləyir...

yazısı sah.15-də

Məcburi köçkün yataqxanalarında sayqaclar qurulur

yazısı sah.12-də

Azərbaycan İrəvana qarşı strategiyasını sərtləşdirir

QARABAĞDA MİNİ-MÜHARİBƏLƏR TAKTİKASI - BAKININ YENİ YOL XƏRİTƏSİ

İşgalçiya qarşı çoxşaxəli diplomatik həmlələr; - rusiyalı ekspert ədalətli sülh və Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün ən optimal yolu göstərdi

musavat.com
Togrul İsmayılov

yazısı sah.8-də

Kəşfiyyat müharibələrinin qurbanları - ilginç faktlar

Maşınında, bağ evində meyiti tapılan zabitlərin
ölüm hekayələri

yazısı sah.3-də

Elxan Şahinoğlu:
"Ermənilər bilir ki,
Azərbaycan Cocuq
Mərcanlı ilə
kifayatlanmayıacak"

yazısı sah.4-də

Putini güclü
edən səbəb -
sərvəti, yoxsa
siyaseti...

yazısı sah.10-da

Vaqif Əsədov:
"Piyadalar üçün
cərimə məbləğinin
artırılması
nizam-intizama
təsir göstərəcək"

yazısı sah.15-də

"Gömrük Komitəsi iş adamları ilə dialoqa hazırlıdır"

Aydın Əliyev: "Pulların "qara bazar"da gəzməməsi üçün qiymətləndirmə aparılacaq"

"Çox təessüf ki, bəzi iş adamları idxlə-ixrac əməliyyatları zamanı malların qiymətini aşağı salmaqla vergidən yaymağa çalışır". APA xəbər verir ki, bunu "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) sədri Aydin Əliyev deyib:

"Əvvələr idxlə olunan malların qiymətinin aşağı salınması problemi daha çox qeydə alınırdı, indi ixrac olunan malların qiymətinin azaldılması hallarına rast gelir. Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən işçi qrup yaradılıb. İşçi qrupla internet və birja məlumatları əsasında bu qiymətləri müqayisə edəcəyik. Qiymətləndirmə aparılmışdır ki, pulların "qara bazar"da gəzməsinə ehtiyac olmasın. Üç nazirlik tərəfindən hökumət qarşısında məsələ qaldırılıb. Azərbaycanda yerli istehsal artırmaq və daxili bazarı qorumaq üçün bir sıra mehsullara vergi tətbiq etdik".

"2016-ci ildə ölkə başçısı tərəfindən gömrük sahəsində mühüm sərəncamlar imzalanıb və bizim qarşımızda mühüm tapşırıqlar qoyulub. Gömrük orqanları tərəfindən bu tapşırıqların icrası ilə bağlı təxiresizlənməz tədbirlər görüllür. Bu xidmətdən ötən il gömrük orqanlarının üçün əhəmiyyətli olub" - Aydin Əliyev deyib.

A. Əliyev əlavə edib ki, gömrük orqanları fealiyyətinin tam şəffaf qurulmasına çalışıb. Komite sədri qeyd edib ki, fealiyyətində nöqsanlırla yol veren gömrük əməkdaşları ciddi cəzalandırılır: "2015-2016-ci illərdə 503 əməkdaş intizam qaydasında məsuliyyətə cəlb edilib. Keçən il 80-dən çox gömrük əməkdaş vəzifəsinə tətbiq. 10-a yaxın əməkdaş barəsində materiallar Korruptioniya Qarşı Mübarizə İdarəsinə göndərilib. Hazırda bu məsələ ilə bağlı işlər davam etdirilir. Təqdimatımız əsasında korruptioniya yol veren əməkdaşlar layiqli cəzasını alıb".

A. Əliyev bildirib ki, "Yaşıl dəhliz" in tətbiqi komitənin qarşısında duran en mühüm vəzifələrden biridir: "Yaşıl dəhliz" in tətbiqi ilə bağlı mühüm sərəncam verilib. Bu sərəncam ele hazırlanıb ki, komitə tərəfindən normativ senedlərin hazırlanmasına ehtiyac yaranmayıb. Bu sərəncamda hədəflər konkret göstərilib. Hazırda 9 şirkət "Yaşıl dəhliz" in istifadəcisidir. Biz biznes adamları ilə dialoqa hazırlıq. Şirkətlərin təkliflərini nəzəre almağa və bu işi davam etdirməyə hazırlıq".

Iki qardaş psixotrop dərman atdı: biri öldü, o biri ağır durumda

Bakıda iki qardaş dərmandan zəhərlənib. Lent.az Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən xəbər verir ki, yanvarın 29-da Nərimanov rayonu ərazisində yaşayış Dadaş İsmayılov və qardaşı Ağami dərmandan zəhərlənmə ilə xəstəxanaya gətirilib, Dadaş orada ölüb.

Bakıda iki qardaşın dərmandan zəhərlənməsi hadisəsi ilə bağlı bəzi məqamlar aydınlaşdırıb. Lent.az xəbər verir ki, Ağami və Dadaş İsmayılov qardaşlarının Nərimanov rayonunda yaşadıqları evdə yüksək dozalı və narkotik tərkibli anti-depressiv dərman qəbul etdiyi məlum olub. Texminan 5-6 saat evde həsənə vəziyyətə qalan qardaşlardan daha ağır vəziyyətdə olan Dadaş İsmayılov təcili olaraq yaxınlıqda 5 sayılı xəstəxanaya aparılb. Həkimlərin seyinə baxmayaraq onun həyatını xilas etmek mümkün olmayıb. Ağami Dadaşov isə Kliniki Tibbi Mərkəzin Toksikologiya şöbəsinə yerləşdirilib. Onun vəziyyəti ağır qiymətləndirilir.

Araşdırma aparılır.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfli qiymətə:

- Öğər siz qəzet və jurnalların rahatlılıqla evinizə və ya ofisiñizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifade etmək;

- Tırajınızda lazım gəldikən dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli

ve xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmek lazımlı deyil.

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abuna qəbul olunur.

Əhəd Abiyevin qardaşı vəfat edib

Dəşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev ağır itki üz verib. Onun qardaşı İbrahim Abiyev yanvarın 30-da vəfat edib.

Musavat.com-un əməkdaşı məlumatı dəqiqləşdirmek üçün Ə. Abiyevlə elaqə saxlayıb. O, məlumatı təsdiqləyib və bildirib ki, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda iştirak etmək üçün Bakıya gelmiş: "Tədbirdə mobil telefonumu söndürmüdüm. İclas yekunlaşanda telefonu açdım, açan kimi də qardaşım oğlu Zəng edib bu qara xəbəri dedi. İbrahim müəllim bizim qardaşımız idi. Təessüf ki, onu bu gün itirdik. Xəbəri eşidince, çox pis oldum, halim pisləşdi, amma heç kimə bildirmədim, təcili

sürütünü çağırırdım".

Ə. Abiyev bildirib ki, qardaşı İbrahim Abiyev 75 yaşında idi. 1 ay imiş ki, xəste yatırıb. O deyib ki, hazırda mərhumun olub. Uzun müddət inşaat sahəsində çalışıb. Bakı Baş Təkinti İdarəsində idarə rəisi işləyib. Əməkdar inşaatçı fəxri adına layiq görürlüb.

Allah rəhmet eləsin.

Qar yağacaq, yollar buz bağlayacaq

Bakı və Abşeron yarımadasında yanvarın 31-də havanın arabir yağıntılı olacaq, qar yağacağı gözlənilir.

Müləyim şimal-qərb küləyi arabir güclənəcək.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyindən APA-ya verilən məlumatə görə, havanın temperaturunun gecə 0-3° şaxta, gündüz 1-3° isti, Bakıda gecə 1-3° şaxta, gündüz 1-3° isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi normadan yüksək 767 mm civə sütunundan 771 mm civə sütununa yüksələcək. Nisbi rütubət 85-95 % təşkil edəcək.

Gecə və şəhər yolların buz bağlama ehtimalı var.

Tibbi-meteoroloji proqnoza əsasən, yanvarın 31-i, fevralın 1-de Abşeron yarımadasında xəzri küləyi və yağıntılı hava şəraitini fonunda soyuq temperatur diskomfortu meteohəssas insanlar üçün çox əlverişlidir.

Yanvarın 31-dən fevralın 2-dək Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, arabir yağıntılı olacaq, qar yağacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə arabir intensivləşəcəyi ehtimalı var. Şimal-qərb küləyi arabir güclənəcək. Havanın minimal temperaturu 1-5° şaxta, gündüz 1-5° isti, dağlarda gecə 15-20° şaxta, gündüz 5-10° şaxta olacaq. Yolların buz bağlama ehtimalı var.

Azərbaycanın rayonlarında havanın arabir yağıntılı olacaq, qar yağacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə arabir intensivləşəcəyi ehtimalı var. Şimal-qərb küləyi arabir güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 1-6° şaxta, gündüz 1-5° isti, dağlarda gecə 15-20° şaxta, gündüz 5-10° şaxta olacaq. Yolların buz bağlayacaq.

Fevralın 2-si gündüzədək ölkə ərazisində qeyri-sabit hava şəraitini davam etdək. Arabir yağıntılı olacaq, qar yağacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə intensivləşəcəyi ehtimalı var. Şimal-qərb küləyi arabir güclənəcək. Havanın minimal temperaturu 1-5° şaxta, gündüz 1-5° isti, dağlarda gecə 15-20° şaxta, gündüz 5-10° şaxta olacaq. Yolların buz bağlayacaq.

Sirvan sakini 70 manata görə 8 il həbs cəzası verilib

Baki Ağır Cinayətlər Məhkəməsində quldurluqda təqsirləndirilən Orxan Xurşudlunun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb. APA-nın xəbərindən görə, həkim Faiq Qəniyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub.

Hökme əsasən, O. Xurşudlu 8 il müddətində azadlıqdan məhrum edilib.

Qeyd edək ki, Yasamal rayon 29-cu Polis Bölümünün əməkdaşlarının həyata keçirdikləri eməliyyat-axtarsız tədbirləri nəticəsində ötən il iyunun 22-də Orxan Mürsəlovun 70 manat pulunu quldurluq yolu ilə almış Sirvan şəhər sakini Orxan Xurşudlu tutulub.

Texasda məscidə od vurdular

ABS prezidenti Donald Tramp İraq, Suriya, İran, Sudan, Liviya, Somali və Yəməndən müsləmanların ölkəyə girişini yasaqlayandan sonra Birləşmiş Ştatlarda müsləmanlara qarşı dözlüməzlək aksiyaları siddətlənib.

Milli.Az ABC-ye istinadən bildirib ki, Donald Tramp bununla bağlı sərəncamı imzalayandan cəmi bir neçə saat sonra Texas ştatındaki Viktoriya şəhərində yerleşən məscid yandırıldı. Viktoriya İsləm Mərkəzinin (Islamic Center of Victoria) nəzdindəki məscid əvvəller də ekstremistlərin hücumlarına məruz qalmışdır.

Şəhərin yanğınsöndürmə xidmətinin rəisi Tom Lepler oluya bağlı arasdırmaların sürətləndirilməsi üçün xüsusi xidmət orqanlarından yardım istəyib. Mərkəzin direktoru Şahid Həşmi isə məsciddəki yanığının səbəbələri tam aydınlaşdırılana qədər sayıları yayaşmamağı xahiş edib.

"Yanğından əvvəl signallizasiya işləmeyib. Məscidin qapıları da bağlı qalıb. Lakin yanvarın 21-də gecə kimse məscidi girərək elektron avadanlığı, o cümlədən noutbukları apartmışdı". 2001-ci il sentyabrın 11-də terakötür olunda müsləmanlar və qeyri-müsləmanlar - hamımız bir yerdə idik. Təbii ki, məscid tam təmir ediləcək", - Şahid Həşmi deyib.

Məscidin temiri ilə bağlı internetdə kampaniya başlayıb. Temirə gərəkləi olan 850 min dolların 511 min dollar artıq yığılib.

Ötən ilin "yol terroru" - 759 ölü, 2003 yaralı 2016

-ci il ərzində Azərbaycan ərazisində 2006 yol nəqliyyat hadisəsi qeydə alınıb. «Trend»in məlumatına görə, baş vermiş hadisələr nəticəsində 759 nəfər helak olub, 2003 nəfər yaralanıb. 2015-ci ilə müqayisədə yol nəqliyyat hadisələrinin sayı 214 fakt (9,6%), helak olanların sayı 135 nəfər (15%), yaralananların sayı isə 262 nəfər (11,6%) azalıb.

Bakı şəhəri ərazisində 684 yol nəqliyyat hadisəsi qeydə alınıb, bunların nəticəsində 192 nəfər helak olub, 691 nəfər yaralanıb. 2015-ci ilə müqayisədə yol nəqliyyat hadisəsinin, helak olanların və yaralananların sayı uyğun olaraq 113 fakt (14,2%), 37 nəfər (16,2%) və 159 nəfər (18,7%) azalıb.

Respublika üzrə qeydə alınmış yol nəqliyyat hadisəsinin 95,2%-i (1910) sürücülərin yol hərəket qaydalarını pozmaqları, o cümlədən 38,1%-i (764) ötme və qarşidan gələn nəqliyyat yoluna çıxmə, 22,6%-i (453) nəqliyyat vasitələrinin yüksək sürətlə idarə olunması, 12,8%-i (257) yolcularının keçmə qaydalarının pozulması, 1,7%-i (34) nəqliyyat vasitələrinin sərxos vəziyyətdə idarə olunması səbəbindən baş vermişdir. Yol nəqliyyat hadisəsinin 44%-ni (882) piyadaların vurulması təşkil edib, nəticədə 319 piyada helak olub, 643-ü yaralanıb. 59 yol nəqliyyat hadisəsi piyadaların yol hərəket qaydalarını pozmaqları nəticəsində baş verib. Respublika üzrə qeydə alınmış yol nəqliyyat hadisəleri nəticəsində 53 uşaq və yeniyetmə helak olub, 186 nəfər yaralanıb. Ümumiyyətlə qeydə alınmış yol nəqliyyat hadisəleri nəticəsində helak olmuş 759 nəfərdən 583-nü kişilər, 176-nı qadınlar, xəsarət almış 2003 nəfərdən isə 1414-nü kişilər, 589-nu qadınlar təşkil ediblər.

Britaniya adası dün-yanın en qəribə, müəmmalı, sehirli ünvanlarından biridir desəm, cöxləri buna dodaq büber. Hələ üstəlik, arxamca bir-iki yağıt amaca da atalar. Bu "uzaq, yaşıl ada" 16-ci əsre kimi İngiltərə adlansa da, sonra qəfil adını Britaniya kimi dəyişib. Bizim Dərvish Məstəli Şahı xatırladan kimyagər Con Di kraliça 1-ci Yelizavetanın qulağına piçildiyib ki, bəs İngiltərə adı ugursuzdu. Bəs gol, bu adanın çox qədim Britaniya adına qayıdaq. Hüdud-suz, nəhəng-nəhayətsiz imperiyaya çevriləmeyimiz, vallah, yalnız bax, bu vacib şərtə bağlıdır axı...

***

Həmin bax bu kimyagər Con Di öz tələbəsi Edvard Kelli ilə həm de eyni yuxular görəmiş guya. Məhz bu möcüzəli yuxular vasitəsilə onlar "aləmi məlaküt"ə, qeyb aləminə birbaşa daxil olar, ordan ingilis kəşfiyyatı üçün çox ciddi məxfi xəbərlər getirilmişlər. Messələn, ispan kralı 2-ci Filipp, İngiltərə üzərinə məşhur "Böyük armadası"nı, yəni gəmi donanmasını göndərəndə, Yelizaveta cavab olaraq yene de Con Dinin məstik təcrübəsinə müraciət edir.

Con Di Edvard Kelli ilə gördüyü eyni yuxuda həmin ispan donanmasının dəqiq yerini, dənizdəki dəqiq coğrafi koordinatlarını müəyyən edirlər. Neticədə Britaniya admiralları düşmənə dənizdə pusqu qurmazı bacarır, həmin yerdə ispanları darmadağın edirlər. Qeyd edim ki, ilk Agent-007 ləqəbi məhz Con Diye məxsus olmuş vaxtile. Con Di kraliça Yelizavetaya göndərdiyi məxfi bilgiler altına, məhz bu imzasını qoyarmış, sən demə. Britaniya kəşfiyyati Mi-6 bəlkə elə indi de həmin "eyni yuxu", "agent 007" ənənəsinə yaşadır. İngilis yazarı Piter Akroydon "Doktor Dinin evi" romanını oxusunuz, bu mövzuzu sizin üçün daha da dolğunlaşır. Dündü, eyni yuxular mövzusu yox, başqa gizli mətbətlər var orda. Ancaq nə olsun, agent 007 reallığını bilmək bu əsəri oxumadan qətiyyən mümkin deyil.

Şərqdə isə "eyni yuxu" mövzusu, yadda saxlayın, Səms Təbrizi ilə Cəlaleddin Rumi arasında mövcud olmuşdur. Qeyb aləminə onlar da oxşar məstik üsul vasitəsilə daxil olub, ordan xəbərlər gətirərdilər.

***

Son zamanlar bu "uzaq, yaşıl ada" baş vermiş müəmmalı, qəti açılmamış silsile qətlər - saqqıq xüsusi agent Litvenenkonun, o cümlədən olıqarx Berezovskinin izahsız, müəmmalı ölümü bizi məcbur edir ki, yenidən Con Dinin məstik təcrübəsinə qayıdaq.

Bəli, Britaniya xalqı son zamanlar böyük teşviş, sarsıntı içindədir - müxtəlif kəşfiyyatçıların izahsız, müəmmalı, silsile qətlər ölkədə... ölkədə nədi, dünyanın dörd güşəsində bitib qurtarmır ki, qurtarmır. "Ölüm siyahısında növbə kimindi?", "Bu cinayətindən üstü açılmayacaq" sualları "The Guardian", "The Independent", "The Daily Telegraph", "The Sunday Times" kimi sanballı qəzetlərin manşetlərindən nə vaxtdır düşmək bilmir ki, bilmir.

Üstü açılmamış bu kəşfiyyatçı qətləri silsilesində, sırasında bizi ilk olaraq Mi-6 zabiti Haret Ulyamsın müəmmalı, tapmaca dolu qətlə maraqlandırdı. Sonra Rusiya olıqarx Berezovskinin fantastik, sual dolu ölümü. Sorusacaqsınız "niyə?" Bircə cava-

Kəşfiyyat mühəribələrinin qurbanları - ilginç faktlar

Maşınınда, bağ evində meyiti tapılan zabitlərin ölüm hekayələri

bim var sualınız - qətlər arasında qəriba oxşarlıqlar var. Hər iki ölüm faktı, tam qapalı, germetik, belə deyək, indi gününən belə gitməyəcəyi elçatmaz ünvanlarda baş verib. İkinci, bütün ipuçları fırınla-fırınla MDB ölkələrinə gedib çıxır bəs qətlərdə. Məşhur "Uzaq sahillərde" filminde deyildiyi kimi, "Eyni dalğa, eyni koordinat".

Qətlər arasında tekzib olunmaz əlaqələr mövcuddur. Söhbətimizi başlayaq Government Communications Headquarters (GCHQ) - Böyük Britaniya Dövlət Rabitə Mərkəzi əməkdaşı Haret Ulyamsın qəriba ölüm səhnəsindən.

***

2010-cu ilin avqustunda Londonda müəmmalı bir qətləndisi baş verib. Şəffaf idman cantası içindən Britaniya kəşfiyyatçısı Haret Ulyamsın casədi çıxır. Sonra bəlli olur ki, mərhum postsovvet olıqarxlarının maliyyə transferlərini güdürmüş. "Formula-1" yarışlarında adı hallanan Qazaxistan milyarderi Alican İbrahimovun oğlu Furqatla yaxın münasibətdə imiş. Meyit üzərində, eynən Berezovskinin cəsəndindəki kimi, zorakılıqları əslə mövcud deyil. İşdə qəliz tapmaca var - zərərcəkən şəffaf kapron çantanın içine lüm-lüt soyunaraq özü girib. Çantanın zəncirini məhz özü içəridən çəkib bağlayıb.

Deyilənə görə, iyun-iyul aylarında Haret Ulyamsın mənzilinə Aralıq dənizi sakinlərinə benzer bir cütlük girib-cixırıb. İstintaqcılar cütlükün foto-robotunu hazırlayıb, lazımı ünvanlara göndərsələr de bir müsbət netice əldə edə bilməyiblər. Mənzildə beş-on min

Postsovvet olıqarxlarının maliyyə transferlərinə müdaxilə haqqı kimsəde yoxdur. O cümlədən Britaniyanın 007 agentlərinə de bu icazə verilmir. Boris Berezovskinin ölümü de oxşar bağlı, tam qapalı, qapısı içəridən bağlanmış otaqda baş verib.

Hadişə çoxları, hətta MOSAD-ı da maraqlandırıb. Dünyanın en məşhur kriminalistləri, patoloqanatomları Haret Ulyamsın qətlini açmaq namine sıraya düzünləblər. Əfsus, bu tapmacada indiyədek həle ki müsbət irəliliyi yoxdu.

psixi cəhdədən çox sağlam adamdı. İntihar-filən edəcək dəlisiv insanı qətiyyən xatırlatmadı. "İsrail səfəri, hotel bronu" məlumatlarını, mərhumun yaxın arxadaşı, biznesmen Mixail Černi da sanballı "The Financial Times" qəzeti ndən verdiyi esklyuziv müsahibəsində təsdiqliyib. Səfərin bu detallarını, Berezovskinin bir başqa arxadaşı Nikolay Qluskov da tekrarlayıb deyə, intihar versiyası bir o qədər inandırıcı görünmür indi.

Hadişədə bütün konspiroloji versiyalara yaşıl işq yandıran bir başqa sərr də mövcuddur, bilə-

siz. 67 yaşlı Berezovskinin cansız cəsidi 23 mart 2013-cü ildə, London ətrafindəki Askot malikanəsində aşkarlandı da, dövrü mətbuatı onun ölüm xəbəri bir-iki gün gecikmə ilə ötürülüb. Niyə? Bax bu, çox...çox maraqlıdı hamı üçün.

Görünür, Britaniya kriminalistləri, xüsusi xidmət əməkdaşları öz agentlərinin ölüm səbəbini, mənbəyini tapa bilməyiblər əvvəlcə. Bir-iki gün tərəddüd hissi keçirib sonra...beli sonra, dövrü mətbuatı Berezovskinin öldürülə faktını ötürməyə məcbur qalıblar.

Ölümün səbəbi isə elə indi də müəmmalı olaraq qalır.

Sözü verək Berezovskinin cangudəni, MOSSAD zabiti Avi Navama:

"Malikanəyə girib içəri daxil oldum. Vanna otağının qapısı aradan bağlı olsa da, içerdən su çırnağının səsi gelmirdi. Anında tehlükə hiss edib polisə zəng ağırdım. Tələsik təcili yardım çağırıdım. Mərhumun mətbuat katibi Maykl Kotlik galib dedi bəs qapını qırmaq lazımdı. Neynək. Qişini qırıp içəri girince gördümüz səhne bizi dəhşətə götürdü. Şərf qırılmışdı. Bir ucu qarmanın asılıydı, digəri mərhumun boğazına kip dolanıb sarılmışdı"

Qayıdaq her iki qətl hadisəndəki oxşar cəhətlərə. Sabiq KQB agenti Litvenenkonun ölümündən də gelin bu müəmmalı silsileyə daxil edək. Her üç qətl hadisəndə bir növ "orijinallılıq" var. Ulyams Haret, Berezovski, Litvenenkonu qətle yetirən qara gölgə, məncə, çox...peşəkar, orijinal, təkrarsız görüb öz işini. Xüsusi, yaddaşalan orijinal əsulla qətle yetirib öz qurbanlarını. Öz xüsusi işsələrini, dəst-xəttini qoyub cinayət yerlərində. Kriminalistlərə xəber ötürüb bəs baxın haaaa...mən elə belə, avara, təsadüfi killerlərdən deyiləm. Peşəkaram. Sifarişə hərəkət edib en qapalı ərazilərde, otaqlarada da gizlənən öz hədəflərimi təbib mütlöq qətle yetirəcm. Məndən gizlənmək əbəsid. Gülməlid. Əvvəl-axır, siyahımdakıların hamısını qətle yetirəcm. Növbəti qurbanımı gözleyin."

Dünyada indi qızığın, amansız, qanlı mühəribələr gedir. Ancaq bəs, odlu mühəribə deyil, kəşfiyyat mühəribələrdir. Qurbanların, müəmmalı qətlərin sayı gündən artır.

Kimse, bilmirik kim, en qapalı, bağlı ərazilərə girib orda öz qurbanlarının sayını artırır. Deyilənə görə, bunu güvə kimi hərəkət edən bir peşəkar killer dəstəsi həyata keçirə bilər ancaq.

Növbədə indi kimdir? Britaniya mətbuatı həmin sualı indi öz manşetlərinə çıxarı. O güvəni axtarıb tapın. P.S. Azərbaycanda da artıq iki-üç MTN zabiti müəmmalı şəkildə öz dövrysini dəyişib. Müəmmalı qətlər mövzusu, görünürlər, Azərbaycanı da öz əhatədənə alıb indi.

□ Həmid HERİSCİ

Meksika cıvarında Amerika divarı

Xalid KAZIMLI

ABŞ-in yeni prezidenti Donald Trampin Meksika ilə sərhəddə hündür divar hördürmək istəməsi bəzi ölkələrdə müsbət, bir çox ölkələrdə isə mənfi planda qarışdırır.

İsrail dövləti bir dövlətin özünü hündür divarlarla qorumaq təşəbbüsünü alqışlayır, İran isə bu plana qarşı çıxır və vaxtile Almanıyanın paytaxtını ikiyə bölmüş "Berlin divarı"ni (xüsusilə de divarın aqibətini) xatırladır.

Bu təşəbbüs dəstəkləyən və ona qarşı olan hər tərəfin öz motivi, öz argumenti var.

İsrail ona görə Meksika ilə sərhəddə hündür divarlar qaldırılmasını dəstəkləyir ki, özü də Fələstinin yaşayış məntəqələri ilə yəhudilərin yaşayış məntəqələri arasında hündür divar çəkib və çəkməkdədir.

O vaxt İsrail bu addımı atarkən dünyanın bir çox dövlətləri tərəfindən qınanır, bunun insan haqlarına zidd bir əməl olduğu bildirilirdi. Yəhudi dövləti ittihamlara cavab olaraq bildirirdi ki, bunu vətəndaşlarını fələstinli terrorçuların hücumundan qorumaq üçün edir.

Hər halda heç bir dövlət İsraili Fələstinlə öz arasında uca divarlar ucaltmaq planından geri durmağa vadar edə bilmədi. Hami bu faktla barındı.

İndi İsrail ona görə Meksika ilə sərhədini hündür divarlar vasitəsilə qorumağa çalışan ABŞ-a qahmar çıxır ki, öz preseidentinin yayıldığını və özünün prinsipcə haqlı çıxdığını müşahidə edir.

İran isə sərf İsrailin acığına, onun Fələstinlə öz arasında divar hörməsinə qarşı çıxdığına görə indi də ABŞ-in "divar siyasəti"nə qarşı olduğunu bildirir.

Ancaq İran preseidentinin "Berlin divarı"ni misal getirməsi, müqayisə aparması qüsurludur. Çünkü "Berlin divarı" bir millətin parçalanmış iki dövləti, bir paytaxtin ikiyə bölünmüş hissələri arasında çəkilmişdi. Bu divar alman xalqının iradəsi ilə çəkilmemişdi, onu almanlara ruslar sırmış, divarın təhlükəsizlik səciyyəsi daşıdığını iddia edərək, onu şərqi Almaniyaya zorla qəbul etdirmişdi.

O divarın müvəqqəti olacağı, ilk fürsətdə, SSRİ-nin zəifləyəcəyi gün yixiləcəgi bəlli idi. Ele də oldu. 1989-cu ildə, SSRİ-nin süqtundan iki il önce "Berlin divarı" dağıdıldı və onun hər daşı, hər beton qırığı suvenirə çevrildi.

Meksika ilə sərhədə çəkiləsi divar isə "Berlin divarı" ilə eyniyyət təşkil etmir. Düzdür, sərhədin hər iki təyində eyni etnik kökəne malik milyonlarla insan yaşayır, amma onlar iki yüz ildən çoxdur ki, iki ayrı-ayrı dövlətin - ABŞ və Meksikanın vətəndaşlarıdır.

"Meksika divarı" bir milletin ikiyə bölünən hissələrinin bir-birindən təcrid edilməsi demək deyil, ABŞ-in cənub ştatlarında yaşayan ispanidlilərlə Meksikada yaşayanların arasında sıx əlaqələr və intensiv gedis-geliş var.

Prezident Tramp Meksika sərhədində divar tikilməsini ona görə vacib sayır ki, cənubdan gələn milyonlarla qanunsuz miqrant, narkotik maddə qaćaqçısının qarşısını alsın.

Hər ay yüzlərlə belə fakt qeyd alınır. Hətta hazırda divar olmadığı halda minlərlə qanunsuz miqrant və narkotik qaćaqçısı sərhəd xətti boyunca yeraltı tunellər qazaraq Meksikadan ABŞ-a adlaməq isteyirlər.

Görünür, bu, artıq ABŞ-in dövlət təhlükəsizliyini tehdid edəcək qədər ciddi məsələdir.

Gerçəkən də bir dövlət öz sərhədlərini qorumağa, xəridən qanunsuz yolla ölkəyə sizməğə çalışınların qarşısını almağa məcburdur və buna borcludur. Əger bir dövlət bunu tikanlı məftillərlə edə bilmirsə və bu üsul effektsiz qalırsa, demək, o, başqa çarelər barədə düşünəcək.

Hündür sərhəd divarları o vasitələrdən biridir.

Hazırda Meksika narkokartellərin sayına görə dünya lideridir və burada mafioz birləşmələr arasında sözün birbaşa mənasında müharibə gedir. Bu narkokartellər ABŞ ştatlarını ən əlverişli bazar sayır, bu dövlətə soxularaq milyardlarla dollar qazanmağa çalışır. Neticədə amerikalı gənclər kütłəvi şəkildə narkotik maddə asılılığına cəlb edilir.

Bu təhlükənin qarşısını almaq üçün tikilən divarların insan haqlarına heç bir dəxli yoxdur. Ölkədən-ölkəyə legall yolla keçmək isteyənlər üçün sərhəd-gömrük məntəqələri 7/24 işleyir.

O divarlardan hər ölkəyə, bize də lazımdır. Heç qədim dövrlərdə Çin səddi də ebəs yera tikilməmişdi.

"Yanvarın 29-da sosial şəbəkələrdə və bəzi yerli elektron informasiya resurslarında Silahlı Qüvvələrin hərbi qulluqçusu əsgər Fəttayev Xanəli Qəribəli oğlunun düşmən tərəfindən açılan atəş nəticəsində həlak olması barədə yayılan məlumatlar həqiqətə uyğun deyil.

Musavat.com xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat yayıb.

Nazirlikdən bildirilib ki, hərbi qulluqçu qeyri-döyüş şəraitində, özünəqəsdə nəticəsində həlak olub: "lkin araşdırımlar göstərdi ki, intiharın xidməti fəaliyyətlə əlaqəsi aşkar edilməyib. Faktla bağlı Hərbi Prokurorluqda cinayət işi başlanılib, araşdırma aparılır. Eyni zamanda sosial şəbəkə istifadəçilərini və elektron kütłəvi informasiya vasitələrini Silahlı Qüvvələrin fəaliyyəti, xüsusilə cəbhə bölgəsində baş verən hadisələrlə bağlı dəqiqləşdirilməmiş, qey-

İntihar edən əsgər Xanəli

Fəttayev torpağa tapşırıldı

Müdafıə Nazirliyi: "Azərbaycanın hərbi qulluqçusu özünəqəsdə nəticəsində həlak olub"

Musavat.com

Musavat.com

Musavat.com
dim olunacaq.
Yanvarın 29-da ermənilərlə
həmsərhəd olan Tovuz rayonu
nun Əlibəyli kəndində temas

hissənin əsgər və zabitləri iştirak ediblər.

Əsgər Xanəli Fəttayevin atası Qəribəli Fəttayev "Yeni Müsavat'a danışaraq, oğlunun intihar etməsi ilə bağlı yayılan xəbərlərə də münasibət bildirdi: "Oğlum vətən uğrunda şəhid olub. İntihar etməyib. Özüm yarasına baxdım, qabaqdan ürəyinin aşağı hissəsindən güllə yarası alıb. Ekspertiza da düşmən gülləsi ilə şəhid olduğunu təsdiqlədi. Vətən sağ olsun".

□ MƏGRUR

de anlaysı: "Ona görə də bizim Sərkisiyanın "mətbəxini", yeni Xankəndinin ətrafını boşaltmadan başqa alternativimiz qalmayıb. Bu il ərzində işgalçıya qarşı təzyiqi artırmayıq. Məsələn, Cocuq Mərcanlıya qayıdışımız Ermənistən həkimiyətini narahat etməyə bilməz. Çünkü özləri də bilirlər ki, Azərbaycan Cocuq Mərcanlıyla kifayətlənən deyil".

Politoloq Elçin Mirzəbəyli isə hesab edir ki, Sərkisiyan həzər zaman olduğu kimi, yeni heç nə demədi: "Ənənəvi ritorika və boşboğazlıq - Serjin son səsənləməsinə bundan başqa ad vermek mümkün deyil. Hiss olunurdu ki, çıxış daha çox Azərbaycanın atlığı addımlara cavab xarakteri daşıyır. Sərkisiyanın münəqşisinin hərbi yolla həllinin olmadığını tez-tez vurgulaması Ermənistən cəmiyyətindəki məharibə xofunun aradan qaldırılmasına xidmət edir. Seçkiyədək cəbhə xəttində gərginliyin davam edəcəyi şübhəsizdir. Sərkisiyan çalışacaq ki, Levon Tet-Petrosyanın "Sühl və yaxın qonşuluq" şuruna qarşı saxta vətənpərvər ritorikasını daha da gücləndirsin".

□ Cavid TURAN

"Ermənilər bilir ki, Azərbaycan Cocuq Mərcanlı ilə kifayətlənməyəcək"

Politoloq: "Sərkisiyan çalışacaq ki, Tet-Petrosyanın şuruna qarşı saxta vətənpərvər ritorikasını daha da gücləndirdirsin"

"Ermənistən prezidenti Serj Sərkisiyanın problemləri getdikcə artır. Bir tərəfdən apərəldə parlament seçkisi keçirilecek və müxalifet getdikcə suralarını genişləndirir. İkinci tərəfdən, iqtisadiyyat və sosial hayatı gərginlik artır, resurslar isə yoxdur ki, müsbətə doğru nəyişə dəyişəsən".

"Atlas" Araşdırımlar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu bu fikirləri Ermənistən prezidentinin son çıxışını və düşmən ölkədəki hazırlıq durumu "Yeni Müsavat" a şəhər edərkən söylədi. Onun sözlərinə görə, Ermənistən ordusunda artan itki və nitqini göstərmək olar. Sərkisiyanın son çıxışında iki cümle diqqəti cəlb edir. Sərkisiyan birinci cümlesi "həkimiyətə qarşı narazılığı gücləndirir: "Ancaq Ermənistən prezidentini daha çox cəbhə bölgəsindəki vəziyyət narahat edir. Odur ki, Sərkisiyan Ermənistən cəmiyyətinin narahatlığını azaltmağa çalışır. Buna misal olaraq Sərkisiyanın ikinci cümlesi isə beledir:

yanın Ermənistən ordusunun yaranmasının 25 illiyi ilə bağlı müsbətə qarşı narazılığı gücləndirir: "Ancaq Ermənistən prezidentini daha çox cəbhə bölgəsindəki vəziyyət narahat edir. Odur ki, Sərkisiyan Ermənistən cəmiyyətinin narahatlığını azaltmağa çalışır. Buna misal olaraq Sərkisiyanın ikinci cümlesi isə beledir:

"Dağlıq Qarabağ ətrafindək təhlükəsizlik zolağı bizim üçün vacibdir. Biz növbəti və uzun müharibəni yene mətbəximizin içinde aparmaq istəmirik". Birinci cümələ əslində onun etirafıdır ki, müharibə riski yüksəkdir və Sərkisiyan erməni ictimaiyyətini yeni müharibəyə hazırlayırdı. Yeni Ermənistən prezidenti Dağlıq Qarabağ ətrafindəki torpaqların boşaldılmasıyla yaranın biləcək sülhün yerinə ac-yalavac xalqını ölümün pəncəsindən atacağınnı anonsunu verir. İkinci cümənin açması isə odur ki, adını "təhlükəsizlik zolağı" qoyduğu Dağlıq Qarabağ ətrafindəki rayonları hələ uzun müddət işğal altında saxlamaq isteyir ki, bunun əvəzində Azərbaycanın Dağlıq Qarabağın statusunu qopara bilsin".

Ancaq E.Şahinoğlu'nun sözlerine görə, S.Şərkisiyan bunun mümkün olmadığını özü

"Bizim siyasetimizin məqsədi ölkəmizi gücləndirməkdir, müstəqilliyimizi möhkəmləndirməkdir və dayanıqlı inkişafə nail olmaqdır. Əlbətə, məqsədimiz ondan ibarətdir ki, Azərbaycan vətəndaşı da-ha da yaxşı yaşasın. Yəni biz bütün bu işləri onun üçün edirik ki, xalqımız daha da yaxşı yaşasın".

AZERTAC xəber verir ki, bu fikirləri prezident İlham Əliyev yanvarın 30-da "Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"nın icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda söyləyib.

Dövlət başçısı vurğulayıb ki, sosial məsələlərin həlli bütün programlarda nəzərdə tutulub, həm maaşların, pensiyaların, sosial müavinətlərin, ünvanlı sosial yardımın artırılması və eyni zamanda sosial infrastrukturun yaradılması qarşımıza məqsəd kimi qoyulub.

Konfransda çıxış edən prezident İlham Əliyev məmurlara növbəti dəfə mesajlar ünvanlaşdı: "İnsanların yaxşı yaşaması təkcə maddi tərəfə ölçülmür. Burada, əlbətə ki, məmər-vətəndaş münasibətləri xüsusi yer tutur. Mən dəfələr bu məsələ ilə bağlı öz fikirlərimi deməsim, bu gün də deyirəm. Hər kəs bilsin, eşitsin və neticə çıxarsın: məmurlar xalq üçün yaşayırlar, əksinə deyil. Məmur xalqın xidmətçisidir, vətəndaşa xidmət göstərməlidir, köməklik göstərməlidir, yekəxanalıq etməlidir, hansısa qanunsuz tələb irəli sürməmelidir, özünü təvəzükər aparmalıdır - özü də, ailə üzvləri də, nümunə olmalıdır, rüşvetxorluqla məşğul olmamalıdır, soyğunçuluqla məşğul olmamalıdır. Məmur bax belə, dediyim kimi olmalıdır. Mən hər bir dövlət məmuruనu təyin edəndə və ya icra başçısını başqa vəziyyəyə qəbul edəndə də göstərişlər verirəm ki, get, insanlara qulluq elə, xidmət elə, dövlətə xidmet elə, təmiz işlə. Amma əfsuslar olsun ki, bəziləri nəticə çıxmırlar və onların da cəzası verilir və veriləcəkdir. Biz bütün bu işləri görürük ki, Azərbaycanda inkişaf hərtərəflə və sürətli olsun, xoşagelmiş hallara son qoyulmalıdır. Biz "ASAN xidmət"i yaratdırıq, həle bir şikayət eşitməmişəm. Bu, ictimai xidmətlər sahəsində yenilikdir. Bu, həm bizim iradəmizi göstərir, həm də bunu etməyin mümkünlüyünü göstərir. Hər şey məmurlardan asılıdır. Məmurlar işlərində nöqsana yol vererlər, cəzalandırılacaqlar".

Prezident bildirib ki, Azərbaycan özünü əhəngla 90 faiz, gipsle 200 faiz, mermər-travertin ilə 46 faiz, alçıpan ilə 100 faiz, armatur ilə 72 faiz, alüminium ilə 231 faiz təmin edir: "Keçən il tikinti məsələləri sektoruna qoyulan investisiyalar azaldı, ancad bu, müvəqətli haldir. Mənzil İnşaat Agentliyi xətti ilə inşa olunacaq binalar, Bəkədə köhnə binaların yerində yeni binaların tikilməsi layihələri bu sahəni canlandıracadıq".

Prezident qeyd edib ki, xalqçılıq inkişaf etməlidir: "Azərbaycan turizm üçün çox cəlbedici ölkədir. Bakıda dünənin aparıcı hotel şəbəkələrinin mehmanxananalar var. Bizim qonaqpərvər insanlarımız, ölkəde səbitlik, təhlükəsizlik turistləri cəlb edir. Vizalar da sadələşdirilib. Azərbaycanda güclü turizm industriyası yaradılmalıdır".

Dövlət başçısı Quba və Mingəçevir şəhərlərində "ASAN

Prezidentdən məmurlara

Sərt xəbərdarlıq

İlham Əliyev: "Məmər yekəxanalıq etməməli, qanunsuz tələb irəli sürməməli, rüşvetxorluqla, soyğunçuluqla məşğul olmamalıdır"

"Bir sahəni inkişaf etdirməklə digər sahənin inkişafına ziyan vurulmamalıdır; düşünülmüş siyaset aparılmalıdır"

xidmət" mərkəzləri açılacağını söyləyib: "Bu il həm də 42 min ictimai iş yerləri açılacaq. Biz bütün bu işləri görərkən bir neçə məqsəd güdürik. Biz kənd təsərrüfatı ixracını iki defə artıra bilərik. Beləliklə, ölkəyə daha çox valyuta geləcək, iş yerləri artacaq, neftdən asılılıq azalacaq. Mən deyirəm ki, biz postneft dövründə yaşayırıq. Ancaq bu, o demək deyil ki, neft gəlirləri olmayacaq. Biz onillerde neft gəlirlərindən xalqımızın rifahı üçün istifadə edəcəyik".

"Bütün obyektiv çətinliklərə baxmayıaraq, 2016-cı ildə iqtisadiyyat inkişaf edib" - deyə prezident qeyd edib: "Öten il qeyri-neft sərmayəsi 5 faiz artıb. Apardığımız dərin islahatlar nəticəsində bu inkişaf təmin edə bilmişik. Bu gün də dünyada davam edən iqtisadi və maliyyə böhərnə bizim işimizə təsir göstərdi. Ancaq digər ölkələrlə müqayisədə Azərbaycan minimum itkiyələrə bu prosesdən çıxb. Keçən il yüz mindən çox iş yeri yaradılıb. Bizi Dövlət Neft Fondu və valyuta ehtiyatlarını qoruya bilmişik, bu da mühüm hadisədir. Çünkü neftlə zəngin ölkələr valyuta ehtiyatlarının əhəmiyyətli hissəsini xərcleyib".

Prezident bildirib ki, xarici kredit almağa o qədər də meyl göstərməməliyik, çünki xarici borcum artması yaxşı hal deyil:

"Xarici borc 20 faiz həcmindədir. Əslində bu, manatın devalvasiyası ilə bağlıdır. 20 faiz aşağı göstəricidir. Xarici borcu çox ehtiyatla almalyıq. Yalnız strateji əhəmiyyət daşıyan layihələrlə bağlı borc ala bilərik".

Prezident bildirib ki, maneələr töretnək istəyənlər olsa da, Azərbaycan strateji məqsədlərinə nail olub:

"Hazırda Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi həyata keçirilir. Əgər Azərbaycan liderlik keyfiyyətini ortaya qoymasıydı, Cənub Qaz Dəhlizi

layihəsi də reallaşmazdı... Bu la-yiye uzunmüddəti məqsədlərə xidmet edir. Azərbaycan daha önəm daşıyan ölkə olacaq".

Dövlət başçısı qeyd edib ki, Azərbaycan neftdən çox ağıllı və səməralı istifadə edən ölkədir: "Bezi tehlililər deyirdilər ki, neft Azərbaycana xoşbəxtlik deyil, bədbəxtlik getirəcək. Ancaq biz möhkəm dövlət qurmuşuq, 25 ildir ki, müstəqil yaşayırıq. Gələcəkdə daha böyük işlər görülecek. Bu işlərin mərkəzində xalq dayanır. Xalq dəstək verməsə idi, bu işlər görülməzdi. Bu bizi ruhlandıır. Həm də biz bu işləri o qədər də asan olmayan şəraitdə etmişik. Bilirsin ki, bize qarşı mütəmadi qarayaxma, təhəqir kampaniyaları aparılır. Bizi bilirik ki, bunların arasında kimlər dayanır, məqsədləri nədir. Bizi qarşı çıxın siyasi kampaniyalar təşkil edənlər də siyasi səhnədən kənarlaşdırılabilir. Dünya da görür ki, Azərbaycan xalqı qururlu xalqdır, imkan verə bilməz ki, kimse bize diqət etsin".

Prezident qeyd edib ki, Azərbaycanda güclü milli biznes sinif yaranıb: "... Bizim məqsədimiz müstəqilliyimizi gücləndirmək və dayanıqlı inkişafə nail olmaqdır. Məqsədimiz odur ki, Azərbaycan xalqı daha da yaxşı yaşasın. Pensiya, müavinət və maaşların artırılması bu məqsədə xidmet edir".

Prezident qeyd edib ki, Azərbaycan artıq kosmik sənaye malikdir: "İki peykimiz var. Kosmik sənaye düzgün qurulursa, böyük gəlir mənbəyidir. Peyklərin yaradılmasına qoyu-

lan vəsait artıqlaması ilə geri qayیدəcəkdir".

"Son illər məcburi köçkünlər üçün 100-ə yaxın qəsəbə tiki-lib, 5 milyard manatdan çox vəsait ayrılib. Bu il de yeni binalar tikilməlidir" - deyə, prezident bildirib: "Qəsəbələrdə fərdi evlərin tikintisi də həyata keçirilməlidir. Çünkü o qəsəbələrdə artıq infrastruktur var. Tapşırıq verilib ki, bu il yataqxanaların məcburi köçkünlərin köçürülməsine başlanılsın. Bu il və qarşısındaki ilərdə vəsait ayrılaçkı ki, yataqxanaların məcburi köçkünlərin mənzil şəraitini yaxşılaşdırılsın. Yaxın bir ay ərzində vəsait ayrılaçkı. Cəbrayı rayonunun Co-cuq Mərcanlı kəndinin bərpasına başlanıllıb. Biz vətəndaşlarımız işğaldan azad edilmiş kəndlərə qaytarıraq. Sakinlər böyük səbirsizliklə Co-cuq Mərcanlıya qayitmağı gözləyirlər. Bizi qısa müddətdə bu kəndi yenidən quracaq. Bunun böyük tarixi əhəmiyyəti var. Co-cuq Mərcanlı kəndi bir neçə ay işğal altında olub, Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında Horadız əməliyyatında işğaldan azad edilib. Ancaq er-əmənilər bu müddət ərzində kəndi tamamilə daşıqlıborudurlar. Mən tapşırışam ki, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin o kəndə səfəri üçün müraciət edilsin, görsünlər ki, özlərini mədəni xalq kimi təqdim edənlər hansı vəhşiliklər tövədiblər. Orada foto, videogörüntülər çəkilməli, la-zimi işlər görülməlidir, bu vəhşiliklər sənədləşdirilsin. O kənddə infrastruktur bərpa olunmalı, tibb məntəqəsi, uşaq bağçası təqdiməlidir. İlk mərhələdə 50

ev bərpa olunacaq, geləcəkde 100 və daha çox ev bərpa edilecek. Kənddə iş yerləri də açılmalıdır. Biz insanların doğma torpaqlarına qaytaracaq".

İqtisadi inkişaf toxunan prezident deyib ki, hazırda malatı ilə özümüzü 95, qoyun atı ilə 99 faiz təmin edirik: "Azərbaycan kərə yağı ilə 76 faiz özünü təmin edir, bunun 10 faizi xarici faktordur. Burada 10 faiz qablaşdırma ilə bağlıdır. Qablaşdırma ele məsələ deyil ki, biz bunu həll edə bilməyək. Buğda ilə özümüzü 53 faiz təmin edirik, burada 23 faiz xarici faktordur. Arpa ilə 102 faiz, qarğıdalı ilə 71 faiz, soya ilə cəmi 4 faiz, meyve

əkilmesi nəzərdə tutulub. Bu şəker çugunduru şəker zavoduna göndəriləcək və şəker zavodunun xaricdən vəlvut ilə xammal alması minimuma enəcək. Bakı ətrafında və Abşeron-də badam, zeytin bağları salınmalıdır. Tütün istehsalı Azərbaycanda 10 min tona çatmalıdır. Üzümçülük və şərabçılıqla bağlı tədbirlər də nəzərdə tutulur. Biz indiki səviyyə ilə razılaşa bilmerik. Bu sahələr üzrə assosiasiyanlar keçen il yaradılıb. Şərabçılıq Assosiasiyanı xarici bazarlara çıxışlar tapmalıdır. Hazırda cəmi 3 milyon dollar həcmində şərab məhsulları ixrac olunur. Bu göstərici 10 də-

fe, 20 dəfə, dəha çox artırılmalıdır. Biz dost, qonşu ölkələrlə də danışmışıq ki, Azərbaycan şərabına yer ayrılsın. Biz ildə 50-60 milyon dollar soya alınmasına xərcləyirik. Biz soya sahələrini artırısaq, bunu uğurla ixrac edə bilərik".

Dövlət başçısı 50 min başıncı mal-qara getirilərse, Azərbaycanda süd məhsulları tələbatın tam təmin olunacağı açıqlayıb: "Biz səməresiz örysə sahələrini əkinə cəlb etməliyik. Ancaq bu sahədə də planlı iş görülməlidir. Yəni bir sahəni inkişaf etdirmək, digər sahənin inkişafına ziyan vurulmamalıdır. Bura düşünləmiş siyaset aparılmalıdır. Yeri gəlmışken, yun tədarük ilə bağlı cəmi bir sahə var. Bu il ən azı 10 yeni yun tədarükü sahəsi yaradılmalıdır".

Prezident çaycılığın, arıcılığın inkişafının da diqqət mərkəzində olduğunu söyləyib.

Dövlət başçısının sözlərinə görə, taxılçılıq az gəlir getirən sahə olsa da, strateji sahədir. O deyib ki, hazırda Azərbaycan 53 faiz özünü taxilla təmin edir və bu göstərici artırılmalıdır: "İndi 250-300 milyon dollar xaricdən taxıl alınmasına sərf edilir".

Prezident bildirib ki, Azərbaycanda gübərə zavodu fəaliyyətə başlayacaq: "Pestisidlərin də ölkə daxilində istehsalına nail olmaliyiq".

O deyib ki, "Azərişq" tərəfindən bütün bölgələri dayanıqlı enerji ilə təmin etmek üçün əlavə işlər görülməli, yeni yarımstansiyalar, davaqlar quraşdırılmalıdır: "Bu il "Azərişq" ən azı 80 kəndə qaz xələri çəkmeli. Bu il qazla təminat 94 faizə çatdırılmalıdır".

Prezident qeyd edib ki, "Azərvatyo" 40 kənd yolu layingəni icra etməlidir: "Bu, həm insanlara rahatlıq verəcək, həm də iqtisadi inkişafa mühüm təsiri olacaq".

Dövlət başçısının sözlərinə görə, bu il Əlet Beynəlxalq Də-niz Limanı layingəsinin birinci mərhəlesi başa çatmalıdır.

Prezident "Azərsu"ya da tapşırıqlar verib: "Bakının fasiləsiz su təminatı 80 faizə çatıb, ölkə üzrə bu göstərici 65 faizdir. Bu göstərici dəha da artmalıdır. Biz bu proqrama başlayanda fasiləsiz su təminatı 25 faiz idi. Bu il minimum 50 kənddə sutəmizleyici qurğular quraşdırılmalıdır. Digər tərəfdən, meliorasiya sahəsində böyük işlər görülməlidir".

Dövlət başçısı görülcək işlər güclü dövlət və ictimai nəzarətin həyata keçirilməli olduğunu vurgulayıb.

Rəsulzadənin birləşdirə bilmədiyi müxalifət

Öndərin doğum günü Novxanıda ayrı-ayrılıqda qeyd ediləcək

Azerbaycan Xalq Cumhuriyyətinin banilərindən olan Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin doğum gündündə müxalifət ənənəvi yürüşünü keçirəcək. Yanvarın 31-də Bakının Novxanı qəsəbəsində, Rəsulzadənin abidəsi öndən tədbir keçirəcək. Əksər müxalifət partiyalarının rəhbərləri və təmsilçiləri gün ərzində abidəni, həmçinin Rəsulzadənin yaxılarının məzarını ziyarət edəcəklər. Bu ziyarətlərdəki detal hər dəfə cəmiyyətdə müzakirə edilir, suallara, narazılığa səbəb olur. Müxalifət dahi liderin abidəsi öönüne də birləşərk gedə bilmir. Yəni Rəsulzadə dəyərləri də müxalifəti birləşdirə bilmir. Əksinə, müxalifətin parçalanması, ayrılığı bu cür günlərdə daha qabarık şəkildə görünür. Ayrılıqda yürüşün səbəbini bir neçə müxalifət təmsilçisi musavat.com-a açıqlayıb.

Müsavat Partiyasının Mərkəzi İcra Aparatının sedri Gülağa Aslanlı bildirib ki, partiya təmsilçiləri saat 12.00-da Novxanıda tədbir keçirəcəklər, abidə ziyarət edilecek və partiya rəhbərləri çıxışlar edəcəklər: "Biz qabaqcadan elan etmişik ki, tədbir saat 12-də keçiriləcək və bizə qoşulmaq istəsələr, gəle bilərlər. Biz saat 12-də tədbiri başlayacaq". G. Aslanlı müxalifətin birge tədbir keçirməməsini bu cür cavablandırıb: "Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin yaratdığı ən böyük əsər Müsavat Partiyasıdır. Bu məsələde Müsavat Partiyası hənsi qərarı verir, digərləri də Müsavat Partiyasını nəzərə almırla, ona uyğunlaşmalıdır. Biz bunu kiminləse məsləhətləşməli deylik".

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu isə bildirib ki, KXCP yanvarın 31-də 15.00-da Novxanıda tədbir keçirəcək: "Tədbirdə tək KXCP deyil, digər partiyalar da iştirak edəcəklər. AXP, ADR, ALP, VİP və digərləri, ona yaxın partiya Novxanıda Rəsulzadənin abidəsini ziyarətə edəcəklər, daha sonra Novxanı kənd qəbiristanlığında uyuyan doğmalarını ziyaret edəcəklər. Bu, partiyaların sədrlerinin verdiyi qərardır, ortaq məşvərət nəticəsində qəbul edilib. Əlbəttə, Novxanıya müxalifət olaraq birləşdə getmək yaxşı oları. Cəmiyyətin gözlətləri var, haqlıdlar, amma bu cür alınır. Düşünürəm ki, ölkədə proseslər eley bir veziyətə getirib çıxarıcaq ki, artıq hamisə bir yerde olmağa məcbur, məhkum olacaq. Zaman lazımdır yəqin".

Ümid Partiyasının sədr müavini Taleh Əliyev isə qeyd edib ki, ayın 31-də partiyada sadəcə dəyirmi masa təşkil olunacaq: "İşıqlı şəxsiyyətin anadan olması günü münasibətli partiya üzvlərinin, partiya fəallarının iştirakı ilə tədbir olacaq, başqa planımız yoxdur. O da ümumi veziyətə əlaqədardır, hər halda, biz də daha geniş, təməraqlı, respublika səviyyəsində tədbirlər keçirmək istəyərdik. Tədbirləri rayon təşkilatları ilə birgə keçirmək istəyərdik. Amma hazırda regionlarda sefərlərlə bağlı da normal şərait yaradılmışdır. Ona görə də tədbiri yalnız partianın mərkəzi qərargahında keçirməkə kifayətnəcəyik. Sosial şəbəkə üzərində paylaşımalar da olacaq". O xatırladıb ki, əvvəl, müxalifətin müxtəlif birlik formatlarında Novxanıda abidəni birgə ziyaret ediblər.

□ Röya RƏFIYEV

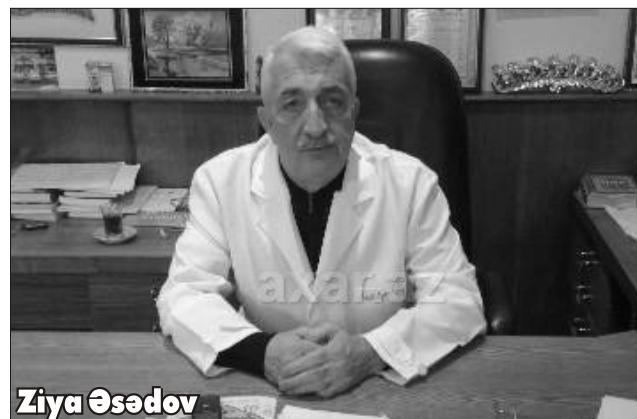
Sosial şəbəkələrdə Bakı Şəhəri 5 sayılı Kliniki Xəstəxananın girişində millətçiliyə aid şürən yazılmışına aid foto yayılıb və müzakirəyə səbəb olub. Belə ki, xəstəxananın girişində "Türkün türkə ədəvətə haqqı yoxdur" şəhəri yazılb.

Istifadəçilərin bəziləri hesab edirlər ki, səhiyyə ocağında bu cür şürələrin yazılmaması doğru deyil. Çünkü bura siyasi partiya qərargahı yox, xəstəxana nadır. Həmçinin qeyd olunur ki, xəstəxananın həyətinə parkomat yerləşdirilib, müyənə üçün müxtəlif məbləğlərde pul alınır.

Bütün bunularla bağlı münasibət almaq üçün xəstəxananın baş hekimini Ziya Əsədovla əlaqə saxlaşdıq. O, səslənən fikirlərə aşağıdakı kimi cavab verdi: "Xəstəxananın girişinə yazılın bu fikirlər mənim deyil, mərhum şairimiz Bəxtiyar Vahabzadənin sözləridir. Sadəcə, men o fikrin altında şairin imzasını qeyd etmemişəm. Onun şüarda olduğu kimi eyniadlı şeiri də var. Başa düşmürəm, burada nə var ki? Bəyəm türk de türkə ədəvət edər. Xəstəxana da türkərin vətənindədir. Burada yatan, müalicə alan xəstələr də türkəldir. Yüz xəstədən biri bu şəhəri anlasa, bu, böyük işdir. Özü də bu şəhəri xəstəxanaya inəndədir. Ündən vurulmayıb. 23 ildir ki, üzərində şəhəri anlasa, bu, böyük işdir. Bir daha qeyd edirəm ki, türkün türkə ədəvətə haqqı yoxdur. Hesab edirəm ki, bundan da gözəl söz yoxdur. Bu siyasi fikir deyil. Həmin lövhəni

Baş hekim 5 sayılı xəstəxananın girişindəki şüardan danışdı

Ziya Əsədov: "Yüz xəstədən biri bu şəhəri anlasa, bu, böyük işdir"

Ziya Əsədov

müstəqilliyimizin ilik illərində, 1993-cü ildə ora vurmışam. Hələ yaxşı ki, buna çəkib yaymayıblar".

Z. Əsədov bildirib ki, xəstəxanada səhiyyəye aid də ki-fayət qədər yazılı lövhələr var:

"Səhiyyəye, tibbə aid də yazılar var. İndi biz misal üçün, xəstəxanaya Göygölün şəklini vura bilmərik? Bu yanaşmanı anlaya bilmədim. Mən yazmağışam ki, türkün kürdə ədəvətə haqqı yoxdur. Yazmışam ki, türkə ədəvətə haqqı yoxdur... Burada qeyri-adi heç nə yoxdur".

Z. Əsədov xəstəxananın həyətində parkomat olması və digər iradılara da münasibət bildirib:

"Xəstəxananın qarşı-

sındakı parkomatın mənə heç bir aidiyəti yoxdur. Müvafiq qurumlar getirib ora parkomat qoyublarsa, bunun mənimlə ne əlaqəsi var? Küçələrdə kafelerin de qarşısında parkomatlar var. Onu kafe işlədən qoymayıb ki. Yazırlar ki, hansısa aparat pulludur. Həmişə belə səhəbəti edirlər ki, həkimlərə pul veririk. Ancaq fakt yoxdur axı. Bir nəfər deyirmi ki, məndən pul alıblar? Bu yalnız qərəzdir".

Z. Əsədov sonra Bəxtiyar Vahabzadənin yuxarıda bəhs etdiyimiz şeirindən bir hissə söyleyib:

*Yad əlində tapdanırkan şərəf-şan,
Türkün türkə ədəvətə haqqı yox.*

*Hər işiniz başlanırkan sıfırdan,
Türkün türkə ədəvətə haqqı yox.*

*Dayaq olsun bu gün gərək, sol sağa,
Bu vəhdətdən yurdumuza gün doğa.
Bütün millət dönməliyikən yumruğa,
Türkün türkə ədəvətə haqqı yox...*

□ Əli RAIS

"Azərbaycan qanunlarını saymadığı üçün Lapsin cəzasını almalıdır"

Arzu Nağıyev: "Bu məsələ ilə bağlı ən çox çıxış və bəyanatlar yayanlar məhz ermənilərin təsiri altında olan qurumlardır"

"Məlumdur ki, Lapşın tək bir dəfə deyil, dəfələrlə, o cümlədən 2011-ci ilin aprelində və 2012-ci ilin oktyabrında Azərbaycanın işğal altındaki ərazilərinə qanunsuz səfərlər edib. O, qondarma qurumun təbliğatı ilə məşğul olub, ərazi bütövlüyüümüzə qarşı çağrıqlar səsləndirib".

Politoloq Arzu Nağıyev Lapşının bu hərəkətlərinə nə ad vermək olar? Bələ məsələlər heç bir dövlət tərəfindən alqışlanır. Məgər Krıma Rusyanın icazəsi və ya vizasi olmadan getmək olmazı? Təsəvvür edin ki, həmin Lapşın İsrail vətəndaşı kimi Ukrayna vizesi ilə Krıma gəlir. Təbii ki, bu, mümkin deyil. Eyni zamanda Abxaziya, Cənubi Osetiya və s. bağlı eyni qaydalar tətbiq olunur".

Lapşının bu hərəkətlərinə nə ad vermək olar? Bələ məsələlər heç bir dövlət tərəfindən alqışlanır. Məgər Krıma Rusyanın icazəsi və ya vizasi olmadan getmək olmazı? Təsəvvür edin ki, həmin Lapşın İsrail vətəndaşı kimi Ukrayna vizesi ilə Krıma gəlir. Təbii ki, bu, mümkin deyil. Eyni zamanda Abxaziya, Cənubi Osetiya və s. bağlı eyni qaydalar tətbiq olunur".

A. Lapşının Minskə saxlanılması, daha sonra Bakıya ekstradisiya olunması barədə qərar verilməsi şimal qonşumuzda çox əsəbi reaksiyalara

Arzu Nağıyev

səbəb olub. Virtualaz.org xəber verir ki, Rusiya dairələrində bu məsələyə görə daha çox Belarusa qəzəblidirlər. Rusiyada "axı necə ola bilər ki, özünü Rusiya ilə vahid dövlətin bir hissəsi elan edən Belarus rus vətəndaşını Azə-

□ Cavid TURAN

baycana ekstradisiya etsin, özü de Moskvanın bu məsələdəki çağrıqlarını qulaqardına vursun" sualına cavab axtarıllı. Şimal qonşumuzdakı reaksiyaların nəzərə alınması və bloggerə güzəşt edilməsi mümkündür, yoxsa digərlərinə dərs olması üçün bu məsələdə sonadək getmək lazımdır?

A. Nağıyevin sözlərinə görə, bu məsələ ilə bağlı ən çox çıxış və bəyanatlar yayanlar məhz ermənilərin təsiri altında olan qurumlardır: "Məhz Azərbaycan qanunlarına saymazcasına yanaşlığı üçün Lapşın və digərlərlə öz cəzalarını almalıdırlar və bu proses davam edəcək. Azərbaycanın ərazi bütövlüğünə hörmətlə yanaşılmalıdır, bu, digər şəxslər üçün də bir dərs olmalıdır. Lapşının dəfələrlə Azərbaycanın ərazi bütövlüğünə qarşı etdiyi qanunsuzluqlara görə Azərbaycan Baş Prokurorluğunun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 281.2 (dövlət qarşı açıq çağrıqlar) və 318.2 (sərhədi qanunsuz keçmək) maddələri ilə cinayət işi qaldırıb və Lapşın beynəlxalq axtarıla verilib. Belarus dövləti də A. Lapşının Azərbaycana ekstradisiyası haqqında qərar qəbul edib".

Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkışafına Yardım Assosiasiyyası (AVCIYA) Ermənistanın Azərbaycanə təcavüzüne dair müsabiqə elan edib.

Musavat.com xəbər verir ki, AVCİYA "Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü media gündəmında" adlı müsabiqəsi haqqında əsasnamə tərtib edib.

Əsasnamədə qeyd edilir:

1. Ümumi müddeələr

Müsabiqə Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkışafına Yardım Assosiasiyyası tərəfindən keçirilir.

Müsabiqənin məqsədi - Ermənistanın Azərbaycana təcavüzünün tarixi və mövcud durumunu elektron və çap kütüvə informasiya vasitələrində geniş işıqlandırmaqdır, potensial oxucu və tamaşaçı auditoriyasının vətənpərvərlik ruhunu daha da yüksəltməkdən ibarətdir.

2. Müsabiqənin iştirakçıları

Müsabiqədə elektron və çap kütüvə informasiya vasitələrinin temsilçiləri, yaşıdan asılı olmayaraq müstəqil mülklər iştirak edə bilərlər.

3. Müsabiqə 2 nominasiyada keçirilir:

- Qəzet, jurnal və elektron saytlarda çap olunmuş məqalələr, müsahibələr;

- Televiziya və radioda getmiş veriliş, süjet və ya reportajlar.

4. Müsabiqənin keçirilmə qaydası

- Müsabiqədə 1 fevral 2017-ci ildən 30 iyun 2017-ci il tarixdək dərc olunmuş, nüma-

AVCIYA Ermənistanın Azərbaycana təcavüzüne dair müsabiqə elan etdi

yış etdirilmiş və ya səsləndirilmiş məqalə, müsahibə, süjet, reportaj iştirak edə bilər (materiallər münsiflər heyəti tərəfindən qiymətləndiriləcək).

- Hər iştirakçı müsabiqəyə istənilən sayda məqalə, müsahibə, süjet və ya reportaj təqdim edə bilər. Təhlil səciyyəli materiallara üstünlük verilir.

- Müsabiqədə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində dərc olunmuş məqalələr, televiziya və ya radioda göstərilmiş (səsləndirilmiş) veriliş, süjet və reportajlar iştirak edəcək.

- Müsabiqəyə göndərilən

materiallər aşağıdakı kimi tərtib olunmalıdır:

- Çap kütüvə informasiya vasitələri:

Məqalə qəzətdən və ya jurnaldan skaner edilərək, yaxud saytdan linki elektron poçta göndərilir.

- Televiziya:

Materialın internetdəki linki elektron poçta göndərilir.

- Radio:

Materialın internetdəki linki elektron poçta göndərilir.

- Internet neşrlər:

Materialın linki elektron poçta göndərilir.

- Elektron poçta göndərilmiş materialda aşağıdakılardır:

Məqalənin, müsahibənin, verilişin, süjetin, reportajın adı,

Müəllifin adı, soyadı və atasının adı,

əlaqə telefonu (mobil və ya ev telefonu nömrəsi) və elektron poçt ünvanı,

anadan olduğu tarix (il, ay və gün).

Dərc olunmuş media orqanının adı.

Müsabiqəyə göndərilmiş materiallara rəy verilmir.

6. Müsabiqəyə yekun vurulması və qaliblərin mükafatlandırılması

- Müsabiqəyə 2017-ci ilin iyun ayının 30-da yekun vurulacaq;

- Müsabiqə qaliblərinə aşağıdakı məbləğdə pul mükafatları diplomlar təqdim olunacaq:

2 - I yer - 750 manat

2 - II yer - 500 manat

4 - III yer - 250 manat.

7. Müsabiqəyə təqdim edicək materiallara müsabiqə@avciya.az elektron ünvanına göndəriləmelidir.

Əlaqə telefonu: 050 244 20

76

□ Musavat.com

Azay Quliyev 2 fevral Gənclər Günü münasibətilə seçiciləri ilə görüşdü

Deputat Azay Quliyev yanvarın 30-da seçici olan gənclərə Bineqədi rayonunda görüş keçirib.

Musavat.com xəbər verir ki, 2 fevral Gənclər Günü münasibətilə keçirilən layihələr, beynəlxalq münasibətlərdə ikili standartların tətbiqi, gənclərin könlüllük məbadiləsi, təhsil və digər mövzularda suallarını cavalandırıb.

Deputat Azay Quliyev Leyla Quliyeva, Fidan Axundova, Nurlan Hacıyev, Sona Quliyeva və digər gənclərin beynəlxalq əməkdaşlıq proramlarında iştirak, multikulturalizm sahəsində həyata keçirilən layihələr, beynəlxalq münasibətlərdə ikili standartların tətbiqi, gənclərin könlüllük məbadiləsi, təhsil və digər mövzularda suallarını cavalandırıb.

Gənclər çıxış edərək təhsilində və icimai fəaliyyətində fərqlənən bir qrup gəncin valideyninə Gənclər Günü münasibətilə ünvanlaşdırılmış məktuba görə deputatları Azay Quliyevə təşəkkürlerini bildirib.

Azay Quliyev görüşdə müzakirə olunan məsələlərin icrası və gənclərin irəli sürdürü məsələlərin həlli ilə bağlı təkliflərini verib.

□ Musavat.com

BQXK əməkdaşları Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevlə görüşüb

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) əməkdaşları Dağlıq Qarabağda saxlanılan azərbaycanlılara baş çəkiblər.

BQXK-nin Azərbaycan nümayəndəliyinin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin rəhbəri İlha Hüseynova APA-ya bildirib ki, başçıkma ötən həftə baş tutub.

BQXK-nin nümayəndəleri Dağlıq Qarabağda saxlanılan azərbaycanlılara ailələrindən məlumatlar çatdırıb, onlardan da ailələri üçün məlumat alıblar.

Qeyd edək ki, 2014-cü ilin iyul ayında Rusiya vətəndaşı Dilqəm Əsgərov və Azərbaycan vətəndaşı Şahbaz Quliyev Kəlbəcərdə öz ata-baba yurdularını ziyarət etməyərək Ermənistan əsgərləri tərəfindən girov götürürlərlər, Azərbaycan vətəndaşı Həsən Həsənov isə güləllənərək öldürülüb. H. Həsənovun meyiti düşməndən alınaraq Bakıda dəfn edilib. İşğal altında Dağlıq Qarabağda D. Əsgərov və Ş. Quliyev üzərində qanunsuz "məhkəmə" qurulub. "Məhkəmə"nin qərarı ilə D. Əsgərov ömürlük, Ş. Quliyev isə 22 il müddətine azadlıqdan məhrum edilib.

bağlı qərarlar qəbul edir, əvəzində iqtisadiyyatın monopolialaşması, iqtisadiyyatın tək elə cəmləşdirilməsi, kiçik və orta sahibkarlığın dəfn edilməsi, orta təbaəqənin müflisləşdirilməsi siyaseti aparılır. Ola bilsin ki, hakimiyətin daha yuxarı seviyəsində bunun o qədər de fərqinə varılmır. Müsəris lətifədə də belə deyilir ki, Azərbaycanda varlıklar et yeyir, kasıblar kələm, orta hesabla, bu, ölkədə kələm dolmasının yeyilməsi hesab edilir. Yuxarı təbəqədə ölkədə baş veren hadisələri öz-lərinin həyat tərzini ilə yoxsullaş-

mış əhalinin yaşayış tərzini arasındakı fərqə baxanda, məlum olur ki, əhalinin orta gəliri 99 manatdır. Ona görə də bu yanlış statistikalar yuxarı hakimiyətə yanlış çatdırıldıǵına görə böhranın dərinleşməsi ilə bağlı yuxarıların adekvat addımları hiss olunmur. Bir çoxlarının da sosial şəbəkədə qeyd etdiyi ki, hökumət 2020-ci ilə qədər Azərbaycanda kasibcılığın leğvinin kasiblərinin ləğvi siyaseti formasında anlayır və o istiqamət-də də israrla fəaliyyətini davam etdirir".

□ RÖYA

Azərbaycanda siyaseti də böhran vurub...

"Belə bir vəziyyətin həm də siyasi hakimiyətə mənfi təsirləri var"

Ölkədə tekce iqtisadi deyil, həm də siyasi böhran yaşanır. Bəzi ekspertlərin fikrincə, siyasi böhran daha çox ölkə müxalifətini çöktdür. Müxalifət hadisələrə operativ reaksiya vermir, əksər hallarda susqunluk nümayiş etdirir, həmçinin sivil etiraz metodlarından istifadəyə ehtiyac görmür. Ekspertlər müxalifətin susqunlığının ölkəni daha çətin duruma düşürcəyini vurğulayırlar.

Bildirilir ki, müxalifətin öz daxilindəki problemlərə başının qarışması da siyasi böhranın dərinləşməsini şərtləndirir. Müxalifət bu cür situasiya ilə bağlı ne düşünür? Ölkənin siyasi böhrandan çıxmazı ehtimalı ne qədərdir? Siyasi böhran Azərbaycana nə vəd edir? Söhbətlişdikimiz müxalifət temsilciləri məsələ etrafında fikirlərini musavat.com-la bölüşüblər.

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu musavat.com-a bildirib ki, illər uzunu Azərbaycan hakimiyətinin ölkə siyasetində məqsədli şəkildə yaratdığı bu cür vəziyyət həm də siyasi partiyaların fəaliyyətinə çox mənfi təsir edib: "O qədər təsir

edib ki, bu cür siyasi partiyalar da normal birləşmə yənəlik bir fəaliyyət göstəre bilmirlər. Çünkü zaman-zaman bir çox birliklər yaranıb, dağılıb, yenidən forma-laşdırılıb. Hakimiyət bir partiyani seçkiyə buraxıb, o birini seçkidi-kənərləşdirir. Birini namizəd kimi qəbul edib və məqsədli şəkilde müxalifət düşərgəsinə bir şübhə toxumu da sépib ki, bir-biri hansı anlamda ittiham edə bilsinlər. Konkret olaraq elə bir vəziyyət yaradıblar ki, Azərbaycanda siyasi dəyişiklik hiss edən adamlar, ölkənin gələcəyi üçün birleşmək istəyənlər mütəqərə yoxsa belə mümkin deyil. Əger belə davam edəcəkse, bir müddətən sonra əlbəttə ki, konkret olaraq zaman keçdikcə digər siyasi qüvvələr başqa

yoxdur. Birləşməyənələr yənə kənarda qalacaq. Bütün hallarda bu cür vəziyyətin yaranması illər uzunu Azərbaycanda siyaseti bu hala gətirir. Siyasi müxalifətin artıq ona gücü çatır. Bu gün bütün partiyalar yerindədir, amma konkret olaraq bunların bir yerde oturması, bir yerde əyləşməsi üçün mütləq ölkədə bir siyasi dəngələr dəyişməlidir, siyasi bir proses olmalıdır ki, bu prosesdə onlar bir yerde otura bilsinlər. Yoxsa belə mümkin deyil. Əger belə davam edəcəkse, fəaliyyətin biz şahidi olmuruq. Baxmayaraq ki, hökumət iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ile

Müşavirin yox olmaq planları

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Amerika prezidenti Tramp bir çox müsəlman dövlətlərindən gələn qonaqlara qadağa qoyubdur. Sevindirici haldır ki, o siyahıda Azərbaycanın adı yoxdur. Bir yandan da düşünürsem bəlkə Tramp bizi, intelligent Həsən bəyin sözü olmasın, "istinni müsülmənin" saymır? Bir az da "əsl islam o deyil, əsl islam bu deyil" səhəbi fason bir şey... O zaman biz müsəlman qardaşlarımızın üzüntüne necə baxaq? Üstəlik, bu il - 2017-ci il dövlət səviyyəsində "İslam həmrəyliyi illi" elan olunubdur, bu haqda qərar Nazirlər Kabinetinin prezidentin başçılığı altında keçirilən iclasında qəbul edilibdir.

İndi belə çıxır ki, biz başqa müsəlman qardaşlarımızla həmrəy deyilik? Ən azından, gerək Elmar müəllim ABŞ sefiri 4-cü Eskudero yoldaşı çağırıb danlayayıd. (Mən ABŞ səfirlərini indən belə bu cür sıralamaq tərefdariyam, onuzun hanımı Bakıda bir az yaşayandan sonra YAP üzvü Eskudero ya oxşamağa başlayılar; dəli şeytandan indicə aldığım məxfi xəbərə görə, bu oxşamağın əsas səbəblərdən biri səfirliyin Nəsimi polis idarəsi ilə üzbez olmasına - səfirin də balası var, neyləsin fağır?) Hətta nota-zad vermək də olardı, sonra uzağı deyərdik çəşib vermişik, notamızı geri qaytarın, ayrı ölkəyə verəcəyik, axırıcı nota idi.

ABŞ-in gelişinə qadağan qoyduğu camaatlar arasında İran və İraq da var, bu ölkələr isə əks addım atıblar, ABŞ vətəndaşlarının ölkələrinə eyni müddət - 90 günlüyü girməni yasaqlayıblar. İran heç, İraq niyə belə eləyir, bir az adamın gülməyi tutur. Amerikalılar guya haçansa İraqa viza ilə giriblər... Ən son 2003-cü ilde Səddam müəllim geniş viza paketi elan etmişdi, intəhəsi o viza ilə gələn yankılar müəlli mi tutub asdlar. Ümumiyyətlə, Ayı az qala Fəvvarelər meydana döndərən, Marsı da 3-cü mikrorayon "kruquna" çevirən heyvərə dövlətlərə burda - Yer kürəsində giriş qadağası qoymaq bir az çətin işdir. Bunun üçün ya güclü "dövlət təminatı" (o teletamaşa deyiləndən) olmalıdır, ya da gerək bütün millətlə tamlaşib, manyaklaşışdırıb Şimali Koreya qayırasan.

Hərçənd indi bu saat Trampın apardığı çəpərləmə siyaseti Amerikanın özünü ele Şimali Koreyaya döndərmək üzərədir. Əbədi bir paradoks yenidən ortaya çıxıbdır: ne ilə çox mübarizə aparsan, özünün də ona əvrilmək təhlükən var. Biz bunun cupulu formasını Azərbaycanda yaşamışq. Müxalifet partiyaları var idi, YAP-la uzun müddət savaşıdlar, bir gün ayılıb gördük ki, bunlar özləri balaca-balaca "yapıcıqlara" dönüb, hərəsinin başında isə bir əvezədil məz, oddayanmaz, sudabatmaz lider oturubdur.

Sözümüz canı odur ki, İslam həmrəyliyi, dövlətin hasarlanması, xoşun gəlməyen qonağı qapıdan qovmaq tipi geopolitik işlərdə bacarıqlı olmalı, daim dövlət mənafeyimi zi, uca milletin gələcəyini düşünməliyik. Bu mənada, dünən bir kitab haqda resenziyadan oxuduğum cümlə məni heç açmadı.

Kamal Abdullanın "Edam vaxtını dəyişmək olmaz" adlı hekayələr kitabına tənqidçi Aydin Talibzadə belənçik önsözlər yazmışdır: "Yazığının əsl hədəfi hekayələr uydu ra-uydura, uydurduğunu sözlər harmonisiyasında təsvirləyə-təsvirləyə, təsvir etdiyini bədii bütövçəyə çevirə-çevirə "yox olmaq" və göylərə uçmaqdır. "Nirvana.. Hekayələrinde Kamal vaxtı dayandırmağı xoşlayır" və sairə.

Birinci, kitabın adı, mənçə, humanist prinsiplərə söyklənən dövlətçiliyimizə uymur. İkinci, vaxtı niyə dayandırırsınız? Ölkəmiz sürətlə inkişaf edir. Bunu mən xüsusən ona görə vurğuladım ki, Kamal müəllim dövlət məmərədir, prezidentin multikulturalizm, milletlərarası və dini məsələlər üzrə müşaviridir. Belə məsul vəzifə daşıyan adamın kitabına "hekayələr uydurur", "yox olmaq", "göylərə uçmaq" fikrindər yazmaq nə dərəcə düzgündür? Sən yox ol, mən yox olum, o biri yox olsun - bəs dövlət müşavirinin işini kim görəcək? Şəxsən öz adımdan xahiş edirəm, əger Kamal müəllimin yox olmaq fikri varsa indiki vaxtda bu fikirdən qəti vaz keçsin. İslam həmrəyliyi ilini yola verməliyik. Yayda müsəlman oyunları var. Hələ bəlkə Amerikaya nota verdik. Yerdə iş xirdəyə qədərdir, uçmaq da lazımdır.

İndi söz əlaqədar teşkilatlarındır - sizi görüm üzəriniz.

Yeni ilin ilk ayı Qarabağ danışılarda heç bir pozitiv yeniliklə yadda qalmadı. Ancaq yanvar ayı Azərbaycanın Ermənistən üzərində bir neçə diplomatik və təbliğatı uğuru ilə diqqət çəkə bildi. Onlardan biri, heç şübhəsiz, yəhudi əsilli blogger Aleksandr Lapşin məsələsində Bakının göstərdiyi principiallıq nəticəsində, faktiki, onun Azərbaycana ekstradisiyəsinin təmin edilməsidir.

Azərbaycan İrəvana qarşı strategiyasını sərtləşdirir

mət üzrə feallaşması açıq-aşkar görünür - bu zaman Ermənistəndə daxili siyasi böhranın əlamətləri də istifadə olunmaqla. Azərbaycan eyni zamanda Dağlıq Qarabağ nizamlanmasında öz mövqeyini gücləndirmek üçün beynəliyyatları dayandırmaq və danışıqları bərpa etmək olar - apreldəki kimi. Belə qısamüddətli müharibə dünyada böyük rezonans doğurmayaçaq. Bu, maliyye nöqtəyi-nezərdən də əlverişlidir və Azərbaycan iqtisadiyyatına təhlükə yaratma-

Qarabağda mini-mühəribələr taktikası - Bakının yeni yol xəritəsi

İşgalçiya qarşı çoxşaxəli diplomatik həmlələr; - rusiyalı ekspert ədalətli sülh və Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün ən optimal yolu göstərdi

Ən önemlisi - Ermənistən təcridini gücləndirmək üçün Azərbaycanın ona qarşı diplomatik müstəvиде taktika və strategiyasını sərtləşdirməsidir. Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) son qış sessiyasında ermənilər və onların bu qurumda lobbiçilərinin canfeşanlığına rəğmən, Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkib hissəsi və işğalda altda olduğunu təsdiqləyən sənədin qəbul olunması bunun növbəti bariz təzahürlərdən biri və diplomatik uğur sayılı bilər.

Rəsmi Bakı həmçinin digər regional və beynəlxalq strukturlarda (ATƏT, Avrasiya Birliyi, KTMT) də İrəvanın mövqeyini sarsıtmək kursu götürüb. Artıq məlumdur ki, Azərbaycan ATƏT-in İrəvan ofisinin qəpadılması yönündə mövqə ortaya qo'yub. Avrasiya Birliyi və KTMT teşkilatları çərçivəsində Azərbaycanın Qazaxistan, Belarus timsalında dəst ölkələr hesabına Ermənistənən da güclü nüfuz sahibi olması da sərr deyil.

*****

Bu xüsusda rusiyalı politoloq Aleksandr Skakovun news.am nəşrinə açıqlaması maraqlıdır.

"Azərbaycan öz qarşısına Dağlıq Qarabağ üzərində onun hərbi-siyasi nəzarətini bərpa etmək strategiyasına mane olan istənilən beynəlxalq teşkilatın fəaliyyətini bloklamaq və məhdudlaşdırmaq məqsədi qo'yub". Bu barede politoloq Bakının ATƏT-in İrəvan ofisinin işini əngəlləməyə yönəlik mövqeyini həmin nəşrə şərh edərən deyib.

Onun sözlərinə görə, Bakının hədəfləri sırasına ATƏT və onun Minsk Qrupu da daxildir. "AŞ PA oradakı aşkar Azərbaycan lobbyisinin mövcudluğu səbəbindən hələ ki Bakının belə təzyiqlərə məruz qalmır. Ermənistənən qarşıdurmadı indilikdə rəsmi Bakının siyasetinin bir neçə istiq-

xalq münasibətlərdəki müəyyən dayanıqsızlıqdan (Avropa Birliyində böhran, Ağ Evdə administrasiyanın dəyişməsi və s.) da yarananmağa çalışır. Avropa Birliyi daxilindəki böhran - hansı ki, ATƏT-ə də sərat edib, AB ilə Rusiya arasında pis münasibətlər Bakıya şans verir ki, ATƏT-i zəiflətsin və həmin şansdan da istifade edir. Bu da mənəqlidir: cünni nəzarət azaldıqca, əl-qol daha

*****

Bakının işgalçi ölkənin Qarabağ məsələsində mövqeyini zeiflətmək və yeni, daha mövcub, daha ədalətli həll formatının ortaya çıxmına nail olmaq istəyi əlbəttə ki, təbiidir. Çünkü 24 ildir ki, köhnə format

- Minsk Qrupu heç bir nəticəyə nail olmayıb, Ermənistənən hələ də işgalçi kimi davrılmır. Sözsüz ki, Azərbaycan belə vəziyyətə, işgal rejiminə, mövcud status-kvoya sonsuzadək dözm göstərmək niyyətində deyil və diplomatik, hərbi-siyasi çıxış yolları axtarır.

nad eləmek sadəlövhükə oları. Gözümüzün önündə mövcud dünya düzəni dağılır. Dünyanın əsas siyasi institutu olan BMT böhran yaşayır və öz əvvəkli təsirini itirib. Minsk Qrupu isə ümidsiz amorf struktura çevrilib və münaqişə tərəflərinə ciddi təsir eləmək gücündə deyil". Bu sözleri isə vesti.az saytına açıqlamasında Azərbaycan əsilli rusiyalı politoloq Mehman Qarafalı bildirib.

Onun qənaətincə, yaranmış durumda Azərbaycan üçün yeganə çıxış yolu - kiçik mühəribələrdəki qələbələr hesabına erməni qüvvələrini işğal altındakı ərazilərdən sisidir. "Özü də əvvəlcə erməni qüvvələrinin Dağlıq Qarabağdan sıxışdırıb çıxarılmışdır. Çünkü onlar Dağlıq Qarabağ, Laçın və Kelbecər uğrunda inadla vuruşacaqlar, yerdə qalan 5 rayonu isə ele bir döyüş olmadan tərk edəcəklər.

Ekspertə görə, kiçik mühəribələr 7-8 gündən artıq çəkməməlidir: "Ona görə ki, Rusiya Ermənistənə qarşı davamlı döyüş əməliyyatları aparmağa imkan verməz. Və düşmənə sürətli sarsıcı zərbələr vurub konkret vəzifələri yerinə yetirəndən sonra əmə-

yacaq, sərmayəçi və kapitalın ölkədən getməsinə getirməyəcək".

Ekspert hesab edir ki, Azərbaycan ordusunun 5-6 belə uğurlu əməliyyatından sonra Dağlıq Qarabağda dinc əhalii qalmayacaq.

"Dinc əhalinin ardında isə Azərbaycanla qarşıdurma da qələbə inamını itirən erməni hərbi qüvvələri də çıxıb gedəcək. O zaman Ermənistən özü məcbur olacaq ki, sülh müqaviləsi imzalayıb Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanışın və bölgədə möhkəm sülh bərqrərəolsun" - politoloq sonda əlavə edib.

*****

Yuxarıda deyilənləri Azərbaycan üçün müyyən mənada 2017-ci ilde Qarabağda dair "yol xəritəsi" də adlandırmaq olar. Bir şeyi əminlikdə qeyd etmək olar ki, Bakı işgalçiyə daha güclü təsir eləmək üçün bu il öhdəsindəki həm siyasi-diplomatik riçəqlərdən, həm də və əlbəttə ki, hərbi faktordan maksimum istifadə edəcək. Bu, şübhə yox ki, ilk növbədə təcavüzkər və onun havadarlarını danişıqlar masası arxasında konstruktiv mövqeyə vadar eləmək üçün gərəkdir.

□ Siyaset səhəsi

Yanvarın 29-da Kanadanın Kvebek şəhərində məscid kimi istifadə olunan mədəniyyət mərkəzinə silahlı hücum olub. Namaz zamanı 3 silahlı şəxs məscidə daxil olaraq, oradakıları güllələməye başlayıb. Kvebek İsləm Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbərliyi 5 nəfərin həlak olduğunu açıqlayıb. Kanada polisi isə Kvebek şəhərində məscidə hücum nəticəsində 6 nəfərin həlak olduğunu, 8 nəfərin yaralandığını bildirib.

Hadisənin axşam namazı zamanı baş verdiyi bildirilir. Hücum edənlər maskalı olublar və ateş açarkən, "Allahu-əkbər!" deyə qışqırırlar.

Kanada radiosuna müsahibe verən şahidlər silahlıların yerli ləhcə ilə danışdığını vurğulayıblar. "Onlar dua edənlərə atəş açırdılar. Namaz üstə olanlar öldülər. Güllələrdən biri başının üstündən keçdi"-şahidlərdən biri hadisəni belə təsvir edib. Yerli KİV hücumda 3 terrorçunun iştirak etdiyini bildirir. Artıq hüquq-mühafizə orqanları 2 şübhəli şəxsi saxlayıb. Tutulanlardan birinin 27 yaşı olduğu, kvebeklilərə məxsus soyadı daşıdığı bildirilir. Qeyd edək ki, Kvebek vilayətinin və şəhərinin əhalisinin eksəriyyəti fransız mənşəlidir.

Hadisə zamanı ölüm faktını polis də təsdiqləyib, ancaq ölenlərin, ya da yaralıların sayı barədə dəqiq bir söz deyilmir. Polis durumu nəzarətdə saxladığı bildirib.

Şahidlərin "Reuters" xəber agentliyinə bildirdiyinə görə, hücum zamanı məsciddə 40 nəfər varmış. Yerli media isə bu rəqəmin 100-ə yaxın olduğunu yazar. Yaralılar şəhərin müxtəlif xəstəxanalarına aparıldığından onların sayı haqda hələ ki bilgi yoxdur.

"Reuters" Kvebekdə son illər müsəlmanlara qarşı incidentlərin tez-tez qeydə alındığını vurğulayır. Keçən ilin iyundan-Ramazan bayramı zamanı kimse həmin məscidin qapısına donuz başı atıbmış.

Kanadanın baş naziri Justin Trudeau twitter hesabında ölenlərin ailələrinə başsağlığı verib, bütün kanadalıların dərin kədər içərisində olduğunu yazıb. Kvebek qubernatoru Philippe Couillard hadisəni "vəhşi zorakılıq" adlandırb, ölenlərin ailələri ilə həmrəyiliyi bildirib.

Kvebekdə müsəlmanların sayı getdikcə artmaqdadır və bu, yerli millətlərinin narahatlığına səbəb olurdu. 2015-ci il seçkilərində niqaba qadağa, bütün ölkədə olduğu kimi, Kvebekdə də geniş müzakirə mövzularından idi və əhalinin böyük hissəsi qadağanın saxlanması

lər də mövcud olub, amma multikulturalizm və dinlərə rəsi tolerantlıq ideyasını elm halına salan kanadalılar olublar. Kanada çoxmillətli ölkədir və burada milletlərə, konfessiyalararası münasibətlərə çox böyük diqqət yetirilir. Bu, dövlət siya-

timal etmek mümkündür. Bu hadisənin həm də xüsusi xidmet sahələrinin, Qərbin xüsusi xidmət dairələrinin işi də olmasının ehtimalını irəli sürmək olar. Çünkü Kanada fərqli dinlərə, mədəniyyətlərə multikultural yanaşmanın tamamilə yeni modelini orta-

Dünyanın ən sabit ölkəsinə də terror ayaq açıdı - Kanada qəlliəm...

Tanınmış politoloqdan Kanadada məscidə silahlı hücumun arxasında kimlərin dayandığı barədə versiyalar

tərəfdar olduğunu bildirmişdi.

Kvebek vilayətinin baş naziri Filip Kuyar isə bildirib ki, Kanadada məsciddə 5 nəfərin ölümü ilə nəticələnən silahlı incident terror aktıdır. F. Kuyar Kvebek parlamentine vilayətin bayrağının endirilməsi ilə bağlı müraciət edib.

Məscidə hücumun səbəbi məlum deyil, araşdırılmalar aparılır.

Dünyanın ən sakit, demokratik, tolerant və yüksək sosial təminatın mövcud olduğu ucqar ölkəsində bù cür silahlı terror aktı ilk dəfədir yaşañır. Kanada kimi ölkəyə də terrorun ayaq ayaşının səbəbleri barədə ekspertlər müxtəlif ehtimallar irəli sürürler.

Politoloq Qabil Hüseyynli "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, **Kanadada baş verən hadisə tükürpədici hadisədir. O nöqtəyi-nəzərdən ki, inдиye qədər Kanada tarixində millətlərə, dinlərə zəmində hər hansı bir münaqişə olmayıb.**

Terror hadisəsində bir neçə versiyani irəli sürmək olar: "Multikulturalizm deyilən elm sahəsi ötən əsrin 60-ci illərində məhz Kanadada meydana gəlib. Multikulturalizm əvvəl-

səti səviyyəsinə qaldırılıb. Bu da ölkədə həyata keçirilən insan hüquqları və demokratik dəyərlərin tərkib hissəsi kimi elan olunub. Ona görə də ABŞ prezidenti Donald Tramp müsəlman kökənlə migrantları ölkəsinə qəbul etməkdən imtina qərarı verəndən sonra Kanadanın baş naziri həmin migrantları Kanadaya dəvət etdi. Bu gün Kanada qacqınlarının ən çox siyindığı, həm də qaç-

qınların ən yüksək təminat səviyyəsinə malik olduğu bir ölkədir. İndi belə bir ölkədə terror hadisəsinin baş verəməsi hamını təccübələndirir".

Politoloq güman edir ki, Kanadadakı hadisə daha çox təxribat hadisəsidir. Onu kimin nə məqsədə törtməsinə gelincə, bir neçə ehtimallar irəli sürürlə bilər: "Kanadada çoxdan yerləşmiş və indi də yerləşməkdə davam eleyən migrantların içerisinde radikal əhval-ruhiyyələr Kanadada məscidin olmamasına bir protest kimi həmin hadisəni töredə bilərlər. Ehtimallardan biri budur. Bunun son dövrələrə Kanadaya gəlmİŞ, İŞİD və ya "Müsəlman qardaşlığı" məsələsində də ola bilsin tərəqqi olsun".

□ **Elibar SEYİDAĞA**

Bir zənglə dünya siyaseti dəyişərmi?..

Hüseynbala SƏLİMOV

Həm maraq içində idi. Şəxsən mən özümə yer tapa bilmirdim. Hətta telefon danışığım baş tutduğu haqda ilk xəbərlər geləndə tələsmədim və onun bir neçə mənbədən təsdiq olunmasını gözlədim ki, görün bu danışığın təfərruatları haqqında nəsə öyrənilərəm?

Səbəb də bu idi ki, telefon danışığı ərefəsində artıq D.Tramp administrasiyasının Rusiya ilə bağlı sanksiyaları ləğv etməyi nəzərdə tutan qanun layihəsi hazırladığı deyildi. Amma deyilənlər düz çıxmadi və ən azı mən heç bir mənbədən oxumadım ki, Tramp sanksiyaları ləğv etdiyini bildirib. Əksinə, melum oldu ki, ABŞ prezidenti İngiltərinin baş naziri ilə səhərbəndi bunun "hələ tez olduğunu" bildirib...

İnanın, Rusiyaya qarşı sanksiyaların götürülməsinin heç də eleyhdarı deyiləm. Hətta D.Trampın ABŞ-in dünyadaki rolunun bəzi məqamları ilə bağlı dediklərində bir sıra detallarla da razılışram. Amma bu nəyinsə qarşılığında olmalıdır, Rusiya da özünün bölgədəki və dünyadakı roluna, siyasetinə nəzər salmalıdır, geri çəkilməlidir...

Bu gün Avropa siyasetçilər maksimum dərəcədə çalışırlar ki, D.Tramp qərarı ilə tələsməsin, ən azı Minsk sazişinə əməl olunanandan, Rusiya Ukraynada siyasetində əl çəkəndən sonra sanksiyalar götürülsün...

Mən buraya hətta digər MDB münaqişələrini də əlavə edərdim. Amma ki, ən azı Ukrayna ilə bağlı tələblər minimum olmalıdır...

Rusyanın bu vaxta qədər etdiklərini bir tərəfa qoyur, tərrixə varmaq istəmirəm. Amma o, suveren ölkənin ərazisini işğal etdi və orada "referendum" keçirərək onu ilhaq etdi. Üstəlik, Ukraynanın şərqini də nəzarətə götürdü. Bu işə gözəyirik ki, belə bir ölkə haçansa insifa gəlib Qarabağ problemini həll edəcək, Abxaziya və Osetiyadakı durumu çözəcəkdir. Real siyasetdən azacıq da olsa xəbəri olan bir adam heç bele ümidiłər qapılarmı?..

İnanın, ABŞ-in siyasetində də heç də her şeyi təqdir etmərəm. Hətta düşünürəm, BMT-ni təqdir edən D.Tramp bu təşkilatın effektsiz duruma gəlməsinin səbəblərini başqa müstəvidə aramalı idi.

Bəli, BMT ona görə bu hala düşüb ki, o, iki-üç böyük dövlətin oyunçığına çevrilibdir və düşünürəm ki, təşkilatın belə bir vəziyyətdən çıxartmaq üçün ilk növbədə onu iki-üç böyük dövlətin əsərindən xilas etmək lazımdır. Bunun üçünsə onu ikinci Dünya müharibəsinin "reallıq"larından azad etmək və təşkilat üzvlərinin daimi və qeyri-daimi üzvlərə bölməsi praktikasına son verilməlidir...

Digər məsələlərdə də razi olmadığımız məqamlar var. Yadına gelir, ilk dəfə Z.Bjezinskini "Böyük şahmat taxası" kitabını oxuyarkən çox acı və ağır hiss kəsilmədi mənə...

Ona görə ki, hər bir demokratik düşüncə sahibi bunları dönyanın nizamında da görmək istəyir və fikirləşir ki, dünya da "maraqlar balansı" üzərində deyil, hüquq və prinsiplər üzərində qurulmalıdır...

Amma görək, ruslar və Rusiya sadaladıqlarının hansını qəbul edir? Bu deyilənlərin hansı ilə razılaşır? Təəssüf ki, heç biri ilə!..

İndi 1991-ci ildən sonra bərəqərər olmuş geosiyasi arxitekturadan gileyənlərlər və faktiki olaraq onu qəbul etmədiklərini bildirirler. Amma yadına gelir ki, xeyli müdəttə NATO Rusiyani öz sıralarına dəvət etdi. Di gəl, rusların cavabı nə oldu? Dedilər ki, bizə xüsusi status verin... Bəli, bu ölkə hər yerde xüsusi status istəyir: bunların BMT-də xüsusi statusu olmalıdır, NATO-da xüsusi status olmalıdır!.. Bununla birşəməl olar mı? Bu ölkə keçmiş SSRİ məkanını qismən itirməsi ilə razılaşır və indiyədək onu qaytarmağa çalışır...

Ona görə də bir daha deyirəm ki, Rusiyaya əl uzatmaqlar, hətta ona qarşı sanksiyaları da götürmək haqqında da düşünməklər, amma bircə şərtlə - Rusiya da öz siyasetini təftiş etməlidir... Edirmi? Edəcəmi?.. Çok təəssüf ki, yox...

V.Putin hakimiyətdə olduğu bu müddədə çox mübahisəli fikirlər deyibdir. Di gəl, mənə elə gəlir ki, onun ən mübahisəli fikri bu olub ki, daim rusiyallara ölkələrinin indiye qədərki və bugünkü işlərinə, siyasetinə görə utanc keçirməməyi, peşmanlıqlı və günah hislərini heç bir halda özlərinə yaxın buraxmamağı təlqin edib...

Halbuki, peşmanlıqlı keçirmək və özünü günahkar hesab etmek üçün nə qədər əsas var!.. Elə bu səbəbdən de Tramp da bir az düşünməlidir - dünya hələ bir zənglə düzələsi deyil...

Amerikanın yeni prezyidenti Donald Trampla azərbaycanlı biznesmenlər, hakimiyət nümayəndələri, sənət adamlarının əlaqələri günər keçidkən üzə çıxır. Son olaraq da iş adamı, "Palmali" şirkətlər qrupunun prezyidenti Mübariz Mənsimovun Ağ Evin yeni sahibi ile yaxşı münasibətlərinin olması xəbəri yayılıb...

Zaman-zaman xarici ölkələrə əlaqələri olan bu tipli insanlara iqtidar dairəlerinin qışqanlıqla yanaşığının şahidi olmuşdur. Hətta onlar təzyiqlərdən də qurtula bilməyiblər. Maraqlıdır, bu dəfə hakimiyyət hansı mövqeyi sərgiləyəcək?

Politoloq Elxan Şahinoğlu düşünür ki, əslində Azərbaycan və Amerika tarixində görünməyən hadisə baş verib: "Dünyanın supergəcü" olan Amerikanın yeni prezyidenti Donald Trampın ən azı 4 azərbaycanlı dostu var ve Ağ Ev sahibinin özünü və qızının bunlardan hər biri ilə birgə şəkilləri mövcuddur: Araz Ağalarov, Emin Ağala-

rov, Mübariz Mənsimov və Anar Məmmədov. Bu dostluq Trampın hələ biznesmen oluduğu illərə təsadüf edir. Bunun özü müsbət haldır. Əlbəttə, bu dostluqdan uzaqlaşdırınca nəticə çıxmamağın da doğru olmadığını düşünürəm. Məsələn, Tramp indiki gedişlə Dağılıq Qarabağ münaqişesinin ədalətli həllini sürətləndirən deyil. Digər tərəfdən, azərbaycanlı oligarqların Tramp və ya onun administrasiyasındaki dostları ilə Qarabağ mövzusunda hər hansı müzakirə apardıqlarını düşünürəm. Ancaq yaxşı fürsət yaranıb ki, rəsmi Bakı Trampın azərbaycanlı dostlarından istifadə

Azərbaycanlı oliqarxlardan Tramp sevgisi...

"ABS prezidentinin əzi 4 azərbaycanlı dostu var"

edərək Ağ Evin yeni sahibinə və ya onun administrasiyasındaki vəzifə sahiblərinə lazımi mesajlar göndərsin. Elə etmək lazımdır ki, Tramp ən əzi xəritədə Azərbaycanın yerini bilsin və hərədən bir xəritənin bu hissəsinə diqqət yetirsin ki, əlkəmizlə eməkdaşlıqdan necə faydalanağın olar, bu barədə düşünməyə bir neçə daqiqə vaxt ayırsın. Ancaq bunun məhz belə olacağının iddia etmək çətindir. Çünkü Trampın məşğul olduğu və məşğul olacağının mövzuları rəngarəngdir və problemləri də çoxdur. Ona görə də belə şəraitdə bizim mövzularımız bir neçə ildən sonra onun administrasiyasının diqqətini çəkə bilər. Buna baxmayaraq, işğala son qoymaq üçün hərbi əməliyyatlar növbəti dəfə başlamamızı Tramp administrasiyasını bölgəyə və Dağılıq Qarabağ

münaqişəsinə diqqət ayırmaga vədə bilər.

Politoloq Trampın azərbaycanlı dostlarının olmasına xeyrimizə olduğunu düşündür: "Trampın azərbaycanlı dostlarının varlığı xeyrimizədir. Doğrudur, hazırda Tramp prezidentdir və Ağ Ev sahibinin boş vaxt tapıb azərbaycanlı dostları ilə görüşməsi problematikdir. Ancaq Tramp Araz və Emin Ağalarovu və ya eyni masada otuzdurduğu Mübariz Mənsimovunun da məhvusuna çəkə bilər. Onu da nəzəre almaq lazımdır ki, Tramp prezident seçildikdən sonra Mübariz Mənsimov Amerikada şirkətinin nümayəndəliyini açıb. Bu, andicmə mərasimindəki nitqində "birinci Amerika" deyən Tramp və onun administrasiyasının maraqlarına xidmet edən adımdır".

E.Şahinoğlu hakimiyyətin bu şəxslərə qarşı mövqeyini

düzungün saymır: "Azərbaycan hakimiyyətində paxilların sayı az deyil. Ancaq onlar da anlamalıdırlar ki, başqa dövlətlərin liderləri ilə six əlaqələri olan şəxsləri sıxışdırmaq deyil, onlarla əlaqəni gücləndirmək lazımdır ki, dövlətimizin maraqları hesabına bu insanların imkanlarından yararlana bilək. Məsələn, şübhə etmirəm ki, Rusiya prezident Trampın əlaqə qurulmasında Araz Ağalarovun imkanlarından yararlanıb. Çünkü Tramp prezident seçiləndən sonra Emin Ağalarov Amerikaya gedərən onurla görüsüb. Bu, andicmədən əvvəl olub. Emin Ağalarovun Trampın niyə görüşdüyüne dair məlumat yoxdur. Mənim ehtimalı belədir ki, Emin Tramp təbrik etməklə yanaşı, Putinin hansısa mesajını da onun diqqətinə çatdırıa bilərdi. Bu imkanlardan biz de istifadə etməliyik. Şəxsi ambisiyalardan çıxış edən memurlar ancaq özlərini düşünürər, halbuki fəaliyyətlərinin başında Azərbaycanın maraqlarına xidmet danışmalıdır. Bu ise ilk növbədə "necə edək ki, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həllini yaxınlaşdırıraq" sənalı aktuallaşdırılmalıdır".

□ Cavanşir Abbaslı

Putini güclü edən səbəb - sərvəti, yoxsa...

Fərəc Quliyev: "Sadəcə, Putin tarix üçün yaşamaq və tarixdə qalmaq istəyir, avantürst şüərləri ilə dünyaya meydan oxuyur"

Əhəd Məmmədli: "O, xalqdan güc alır, ruslar ac imperiya olmalarını tox ölkə olmaqdan üstün tuturlar"

Rusiya prezidenti Vladimir Putin dünyamın daim müzakirə etdiyi şəxslər arasında ön sırada dayanır. Yürtüdüyü xarici siyasetlə yanaşı, Kreml rəhbəri həm də sərvəti ilə bağlı dəha çox müzakirə obyekti olur.

Son olaraq, Putinin varidati Reallıqdan çıxış etsək, hazırda ilə bağlı şok rəqəmlər açıqlanıb. Strateq.az sayının dərc etdiyi geniş tərcümə yazısında biri saymaq olar, bəlkə də birincidir...

Bu yaxınlarda Böyük Britaniyanın baş naziri Tereza Mayda Trampi Putinlə ehtiyatlı davranışına çağırılmışdı.

Maraqlıdır, Putunu güclü edən nədir; sərvəti, yoxsa siyaseti?

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev Putinin "yeni Pyotr" olduğunu düşünür: "Pyotr Rusiya tarixində yeni sehifəni böhrəndən çıxmazı üçün istifadə edər. Putin dünyanın deadiyi kimi, böyük siyasetçi deyil. Böyük imkanları olan dövləti iflic vəziyyətinə salıb. İndiki halda o özü ilə bərabər rus xalqını cəhənnəmə sürükleyir".

yılan Ukrayna ilə nəinki münasibələr pozulub, hətta düşmən münasibət yaranıb. Okeandan okeana gedən Rusiya artıq keçmiş SSRİ məkanına sıyınlıb. Artıq şimal qonşumuz bölmənə təhlükəsi ilə üzəlib. Putini ağıllı ve Rusiyani dəyişen siyasetçi kimi dəyərləndirmirəm. Sadəcə, Putini tarix üçün yaşamaq və tarixdə qalmaq istəyir. Avantürst şüərləri ilə dünyaya meydan oxuyur. Amma gücü istəklərinə uyğun deyil. Belə şəxslər pulsərət olurlar. Deyilən rəqəmdə sərvəti varsa, ondan açıq şəkildə necə istifadə edəcəyi şübhəlidir. Ağıllı siyasetçi bu sərvətdən ölkəsinin böhrəndən çıxmazı üçün istifadə edər. Putin dünyanın deadiyi kimi, böyük siyasetçi deyil. Böyük imkanları olan dövləti iflic vəziyyətinə salıb. İndiki halda o özü ilə bərabər rus xalqını cəhənnəmə sürükleyir".

"Sivilizasiyalar və konfliktlər" Analitik Mərkəzinin rəhbəri Əhəd Məmmədli hesab edir ki, Putini güclü edən xalqdır: "Putini güclü edən ilk önce rusların düşüncəsində SSRİ kimi Rusiya Federasiyasının dağılmasının qarşısını alması, Çeçenistanın yenidən Rusyanın tərkibinə qaytarması, Yeltsin dövründə siyasi, iqtisadi qeyri-sabitliyin qarşısını alması, rusların sosial vəziyyətini dəha da yaxşılaşdırmasıdır. Düzəd, burada neft və qazın qiymətlərinin bir neçə il müdəddətə yüksək olması da Putini kəmək etdi. Üstəlik, Avropanın rus qazından asılı vəziyyətə salınmasını da unutmamalıq. Bunların hamısı Putini dönmədə oldu. Və onun əsası Gürcüstan və Ukrayna üzərində kiçik müharibə qələbələri, Krim ilə bağlı və Suriya-Ya müdaxilə Putini populyarlığının zirvə nöqtəsi oldu. Çünkü Putini rusları inandırdı ki, biz yəne SSRİ kimi böyük oluruq, ona görə Amerika və Avropa bizə qarşıdır. Və sanksiyalara baxmayaraq, rus xalqı Putinin ətrafında six birləşdi. Həmçinin Rusiyada qeyri-neft, qeyri-qaz sektor, kənd təsərrüfatı olduğu üçün ruslar ayaqda qala bildi, rublun ucuzaşmasının qarşısı alındı. Ruslar da elə millətdir ki, onları ac saxla, amma böyük olduqları unutdurma. Bu kifayətdir ki, o xalq sənin arxasında getsin. Buna böyük rus şovinizmi deyirlər. Həç şübhəsiz Putini

güclü siyasetçidir. Amma tam demek də olmaz ki, gücünü xalqdan alır. Rusiyada seckilər tam şəffaf keçirilmir. Putini keçmiş kəşfiyyatçıdır və öz xalqının psixologiyasını, mentalitetini çox gözəl bilir. Və bundan məhərətlə istifadə edir. Rusiyada korrupsiya yüksək səviyyədədir, seckilərdə kifayət qədər saxtakarlıq var, amma rus xalqı bütün bunları Putiniə bağışlayır. Çünkü rus xalqına Krim, Donbas, Qafqaz, Suriya, Amerikaya əlçə atmaq lazımdır".

Politoloq Rusiyani güclü edən digər amillərə də toxundu: "Rusyanı güclü edən digər vəsitiyələrdən biri də onun əsərlərlə dövlət, imperiya ənənələrinin olmasıdır. Müasir döndəmdə isə Rusyanı güclü edən bu ölkənin qaz, neft yaqtaqları və əsas da dünyada ikinci nüvə ölkəsi olmasına. Rusyanın super nüvə potensialı olmasayıd, bu dövləti çoxdan və Yuqoslaviya, İraqın halına salardılar. Ümumiyyətlə, tarixə nəzər yetirsek, Ivan Qrozni dönməndə SSRİ və bu günlərimizə qədər rus xalqı heç vaxt yaxşı yaşamayıb. Bəli, imperiya olublar, amma sosial, iqtisadi cəhətdən həmişə Qərbədən

geri qalıblar. Ona görə ruslar belə durumlara öyrəşiblər. Tox qalmaq üçün bir "samoqon" şüşəsi və donuz eti ruslara kifayətdir. Onlar üçün əsas Krim onlarda olmasıdır. Yəni ac imperiya olmalarını tox ölkə olmaqdan daha üstün tuturlar. Dünya dövlətləri Putindən dəha çox Rusyanın nüvə arsenalından çəkinirlər. Çünkü ruslar həmişə açıq bəyan ediblər, çox üstümzə gəlsəniz nüvə dyməsini basarıq. Təbii, Putinin şahin tipli siyasi lider olması da Qəribi cəkindir".

Müsahibimiz Putinin milyardları baradə də danişdi: "Putinin səltənətinin 200 milyard olması haqda dəqiq məlumat yoxdur, amma Putini qeyri-rəsmi dölyanın en varlı adımı sayılır. Bu adının qızılı Qərbədə yaşayır. Bank hesabları, mülkleri Qərb ölkələrində yerləşir. Və bu artıq heç kəsə sirr deyil. Sirr odur ki, indiyə qədər Qərb ölkələri şəxəs Putin ailəsinə qarşı heç bir sanksiya tətbiq etməyiblər. Təbii, bu da Putinin gücündən xəber verir. Lakin əsas gücü xalqın destəyi və dünyanın ikinci nüvə ölkəsinin başında durmasıdır".

□ Cavanşir Abbaslı

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Ağ Evin yeni sahibi Donald Trampin prezidentlik səlahiyyətləri dövründə dünyada nələrin baş verəcəyi, Vaşington-Rusiya münasibətlərinin necə olacağı barədə müxtəlif gözəllər var. Bu mənada dünyadan iki əsas güc mərkəzinin rəhbərlerinin, Tramp və Putinin telefon danışığı gündəmən əsas müzakirə mövzuludur.

ABŞ prezidentinin səlahiyyətlərinin 10-cu günündə Kreml rəhbəri ilə əlaqə yaratması barədə xəber verilsə də, danışqların detalları hələ ki tam açıqlanmayıb. Bu mənada müzakirələr zamanı Cənubi Qafqaz, Azərbaycan və Qarabağ münaqişəsindən də bəhs olunub-olunmadığı bizləri xüsusilə maraqlandırır. Düzdür, hələ inaquaresiyadan önce amerikalı ekspertlər Qarabağ məsəlesinin Tramp üçün prioritət olmayacağı barədə proqnozlar verirdilər. Ancaq Rusyanın davranışlarından görünən budur ki, Moskva postsovət məkanındaki münaqişə zonalarında şərksiz dominantlıq etmek siyasetinə üstünlük verməye çalışır. Elə Rusiya XİN başçısı Sergey Lavrovun "Qarabağ Azərbaycanın daxili məsəlesi deyil" məzmunlu açıqlamasının da məntiqi yekunu budur. Lakin ABŞ üç həmsədr ölkədən biridir və mümkin deyil ki, o da Almaniya kansleri kimi "Qarabağın açarı Rusiyadadır" mövqeyindən çıxış etsin. Burada həm də supergütün imicindən səhəbt gedir.

Bugünlərdə Bakıda səfərdə olan Amerika Yəhudü Komitəsinin icraçı direktoru Devid Harris "özümüzü Azərbaycanın dostu və tərəfdası hesab edirik", - deyə bildirib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycana gələn 8 nəfərlik nümayəndə heyəti yeni administrasiyanın təmsilciləridir. "Ümid edirik ki, bu, Azərbaycan-ABŞ münasibətlərində yeni səhifə açılacaq. Həmçinin səfərimiz İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu'nun Azərbaycana səfərindən sonra baş tutub. Biz İsraille Azərbaycan və ABŞ arasında münasibətləri yüksək qiymətləndiririk və vacib hesab edirik. Azərbaycan ABŞ üçün vacib və dost ölkədir" (APA). D. Harris Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə keçirdiyi görüşə toxunaraq, qeyd edib ki, görüsə ABŞ-Azərbaycan, İsrail-Azərbaycan münasibət-

aparıcı simaları onu hələ ki tor-mozlaysıv".

Ancaq politoloq hesab edir ki, Tramp və Putin arasında anlaşma baş tutmaya bilər: "Əslində yaxın tarixə nəzər salsaq, görərik ki, SSRİ-nin dağılmışından bəri, Ronald Reyqandan başlayaraq, bütün ABŞ prezidentləri - böyük Corc Buş, Bill Clinton, kiçik Corc Buş və Barak Obama hakimiyətə gəldikdən dərhal sonra Moskva ilə dialoqa və əməkdaşlığı başlayıblar. İlk vaxtlarda bu əməkdaşlıqla irəlileyişlər də əldə olunub, lakin sonda bütün ABŞ prezidentləri Rusiya ilə əməkdaşlıqdan məyus olublar. Donald Tramp dövründə də eyni halın təkrarlanması mümkündür. ABŞ prezidenti özü də bunu istisna etməyib. Əger belə olsa, biz ABŞ-Rusiya rəqabətinin yeni mərhəlesi ni izləyəcəyik və Trampın şəxsi

Tramp Putinlə Qarabağdan danışdı, Ağ Evin sahibi də "ağar Rusiyadadır" deyəcəkmi?

ABŞ-in postsovət məkanındaki münaqişə ocaqlarının söndürülməsi missiyasını Kremlə həvalə edəcəyi inandırıcı görünümür; ancaq təhlilçilər iki paytaxtın lideri arasındaki telefon danışığında Qarabağ məsələsinin prioritətlər sırasında olduğunu da zənn etmirlər...

ABŞ-in postsovət məkanındaki münaqişə ocaqlarının söndürülməsi missiyasını Kremlə həvalə edəcəyi inandırıcı görünümür; ancaq təhlilçilər iki paytaxtın lideri arasındaki telefon danışığında Qarabağ məsələsinin prioritətlər sırasında olduğunu da zənn etmirlər...

Şəhərin, regional məsələlər, Qarabağ münaqişəsi, Rusiya və Iranla münasibətlər müzakirə edilib. Hər halda, ABŞ Ermənistan haqqında eyni mövqədən çıxış etmir və işgalçi ölkənin Rusyanın forpostu olduğunu gözel anlayır. "Azərbaycanın yaxın dostu və müttəfiqi" həm də onu bilir ki, Bakı üçün ərazi məsəlesi bir sayılı məsələdir və burada güzəşt ola bilmez. Deməli, Vaşington istəsə belə, Qarabağın taleyini Rusiyaya həvələ edə bilməz və eger bu, baş versə, münasibətlərde çat yaranı bilər.

Düzdür, rusiyalı ekspertlər ABŞ-in Cənubi Qafqazda feallığının azalacağını ehtimal edirlər. Məsələn, Rusiya EA yanında Beynəlxalq Təhlükəsizlik Mərkəzinin rəhbəri Aleksey Arbatov "indiki administrasiya bölge haqda az məlumatlıdır və burada baş verən hadisələrə tamamilə laqeyddir. Bundan dolayı Vaşington istənilən aktivlikdən, xüsusilə də sülhəməramlı fəaliyətdən uzaq duracaq. Əger Krim-Ukrayna məsəlesi, hər halda, Ağ Evdən ötrü prinsipiallığını saxlayacaqsa, Cənubi Qafqaz məsəlesi uzaq bir yəsiyə qoyulacaq. Hətta bu bölgədə mühərribə başlasa, bu, Trampin deyil, Avropanın başağrısı olacaq", - deyə bildirib. Ancaq Moskvadakı Siyasi İnformasiyalar Mərkəzinin direktoru Aleksey Muxin əksinə, əmindi ki, Trampin dənəmində ABŞ-in xarici siyaseti daha sərt və məqsədönlü olacaq: "Tamamilə aydın ki, Birleşmiş Ştalar Güney Qafqazda daha fael rol oynayacaq. Ənənəvi olaraq, anqlo-sakson dünyası Cənubi Qafqazdan Rusiyaya təsir eləmək üçün istifadə edir. Yaxın gelecekdə Vaşington bu kursu davam etdirəcək". Beynəlxalq Məsələlər üzrə Rusiya Şurasının program direktoru İvan Timofeyev isə düşünür ki, eger ilk mərhələlərdə Rusiya və ABŞ vasitəciler kimi birgə hərəkət edirdilərsə, daha sonra Qarabağ üz-

şinqton atdığı addımların bütövlükdə İslama qarşı olmadığını görüntülemək üçün azsayılı sekulyar və modern idarəcilik yolu seçən ölkələrə əməkdaşlığı üstünlük versin. Mehəz bu məqam bizim üçün faydalı ola bilər". O ki qaldı Tramp-Putin münasibətlərinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin təsirinə, bu barədə konkret fikir söylemək çox çətindir: "Indiki halda Trampa Putinin Qarabağla bağlı nə isə planlaşdırıldıqlarını iddia etmək mümkün deyil. Bunu əsaslandıran səbəb də yoxdur".

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat" a dedi ki, Rusiya və ABŞ prezidenti arasında telefon danışığının detalları açıqlansa da, səhəbatin tam məhiyyəti aydın deyil: "Çox güman ki, Putin və Tramp əsas diqqəti Suriya məsələsinə yönəldiblər. Indiki şəraitdə bu, daha çox inandırıcı görünür. Reallıq ondan ibarətdir ki, Qarabağ məsəlesi bu gün ABŞ və Rusiya üçün prioritet deyil. Əlbette, daha çox ABŞ üçün Trampin prezident kürsüsüne oturduqdan sonra qəbul etdiyi qərarlar ABŞ prezidentinin mədəniyyətlərlərə dialoqda maraqlı olmadığını, ABŞ-in ənənəvi strategiyasını - sivil-səzişlərlərə qarşıdırma və sitəsile üstün güc mövqeyini qoruyub saxlamağa çalışacağı nümayiş etdirir. Lakin Tramp şübhəsiz ki, bütün müsəlman dünyasını qarşısına almaq niyyətində deyil. Indiki mərhələdə dənədən "radikal İslam" a qarşı savaşın şahidi olacaq. Ola bilsin ki, Va-

dəsteyini almaq üçün bu ölkə ilə münasibətləri yaxşılaşdırmaq niyyətindədir. Düşüñürler ki, Rusiyani Çinə qarşı ABŞ-la əməkdaşlığı cəlb etmək zəruridir, bu mümkün olmasa belə, ən azı, bu 2 gücün ABŞ-a qarşı birləşməsinə yol vermək olmaz. "Radikal islam" - yeni, terrorculuqla mübarizə isə iki ölkənin anlaşa biləcəyi bir sahədir, cünki bu, ümumi təhdiddir. Çox güman ki, biz yaxın həftələrdə Suriya münaqişəsinin həlli də daxil olmaqla, terrorculuqla mübarizə sahəsində ABŞ-Rusiya dialoqu-nun bərpa olunmasını görecəyik".

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə gəldikdə isə, Ş.Cəfərli Tramp hökumətinin bu məsələdə Obama hökumətindən ciddi şəkildə fərqlənəcək siyaset aparacağına şübhə etdiyini vurğuladı: "Böyük ehtimalla Vaşington münaqişənin həlli prosesində Rusyanın dominantlığını qalmasına etiraz etməyəcək. Tramp hazırlı mərhələdə çalışacaq ki, Rusiya ilə münasibətlərə yeni problemlər yaranmasın. Ona görə də mən ABŞ-in Qarabağ məsələsinin həllində fəalləşməsini və nizamlanmanı Rusyanın inhisarından çıxarmağa cəhd etməsini gözləmirəm. Kongres faktoru və öz partiyasının daxilində ciddi etirazlar olmasayı, Tramp yəqin ki, Ukrayna məsələsinə də diqqət yetirməyəcək və Rusiya qarşı tətbiq olunmuş sanksiyaları ləğv edəcəkdi. Konqres və respublikaçıların

keyfiyyətlərini nəzəre alaraq, bu rəqabətin əvvəlkilərdən da-ha kəskin olacağını gözləmək olar".

Bu arada Azərbaycanın cəbhə bölgəsində azad olmuş ərazilərdə, Cəbrayı rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində bərpa işlərinə qərar vermiş, Sülh Platformasına yeni şəxslərin qoşulması, hətta ermənilərin işgali və Sərkisyan iqtidarı lənətləməsi Bakının öncə çıxmışını şərtləndirən amillərdən. Vasitəcılər də on illərdə davam edən münaqişədə yeni situasiyanın yaranmasının fərqindədir. Amma son illərə qədər Rusiya və ABŞ digər məsələlərdə anlaşa biləsələr də, Qarabağ məsələsində çox asanlıqla "dil tapıb-lar". Lakin Trampin "hansı dildə danışlığı" hələ ki dünyaya, o cümlədən Putina məlum olmadığı üçün onun postsovət məkanına münasibəti barədə qəti bir söz demək mümkün deyil. Üstəlik, bəzi ekspertlər Trampin Rusyanı parçalamaq siyaseti yürüdəcəyini də güman edirlər.

Hər halda, ABŞ-in postsovət məkanındaki münaqişə ocaqlarının söndürülməsi missiyasını Kremlə həvalə edəcəyi gözləmək olmaz. Cünki siyasetə biznesdən gəlmiş Tramp da yaxşı bilir ki, bu münaqişə ocaqlarını alovlandıran, odun üstüne su yox, benzin töken, nəticədə hegemonluğunu saxlamağa, silah bazarını genişləndirməyə çalışan əsas qüvvə elə "vasitəci" Rusyanın özüdür...

Ölkədə əhalinin qiymət artımlarından narazılığının artdığı, məcburi köçkünlərin son günlər etirazlarının müşahidə edildiyi bir dövrdə bir sıra iqtidat deputatları çıxışlarında xalqda narazılığı daha da artırın ifadələrə yol verirlər. Məsələn, biri deyir “işdən sonra fəhləlik edin”, biri deyir “ayağınızı yorğanınızda görə uzadın”, o biri deyir “hər il bir paltar almayın, hər toya getmeyin”, bir başqası etiraz aksiyası keçirən məcburi köçkünləri “narkoman” adlandırır.

Milli Məclisin Sosial siyasət komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli isə bu məsələdə "rekordçudur". Demək olar ki, ayda bir dəfə ya Milli Məclisdə çıxışında, ya da mediaya açıqlamasında elə ifadələr, cümlələr işlədir ki, ölkə bir-birinə dəyir, insanlar onu və onun simasında bütöv hökuməti qınayır. Hadi Rəcəblinin son belə açıqlaması keçən həftə məcburi köçkünlər barədə oldu. Məcburi köçkünlərin yataq-xanalardakı otaqlarında "politika"nı yandırıb pəncərəni açıq qoyduqlarını bildirdi və onların bir qisminin güzəştlərdən məhrum edilməsinə haqq qazandırdı. Deputatın belə bir qıçıq yaradan açıqlamasına etirazlar bütün sosial şəbəkəni, medi-anı büründü və narazılıqlar hələ də davam edir. Çoxları Hadi Rəcəblinin cəzalandırılmasını Milli Məclisin sədrindən xahiş edir.

Qeyd edilir ki, bu cür deputatlar və məmurlar komfort şəraitdə oturub arxayın şəkildə nə gəldi danışırlar. İnsanların əsəblərini tarıma çəkən, əhalini dövlətdən nərazi salan, qıcıqlandırıran çıxışlar edirlər. İqtidara əslin-

də daha çox təhlükə məhz
bu cür ifadələrinə diqqət edə
bilməyən deputatlardan gə-
lir. Belə ki, onların hansısa
bir düşünülməmiş açıqla-
ması insanların qəzəbinə
səbab olur. .

Görünür, elə bu səbəbdəndir ki, Azərbaycanda “Deputatların etik davranış qaydaları haqqında” qanun hazırlanır. Qanun Milli Məclisin yaz sessiyasında müzakirəyə çıxarılacaq və böyük ehtimalla qəbul ediləcək. Sənəddə dövlət qulluqçularında olduğu kimi, deputatın da davranışında, fəaliyyətində, bəyanat və çıxışlarında etik normalar tənzimlənəcək və buna hüquqi müstəvidə yanaşılacaq. Bəlkə bundan sonra danışığını bilməyən, hər dəfə ağızını açanda ictimai narazılıq yaradan deputatlar sözlerini cəki-düzən verəcəklər.

Deputat Fərəc Quliyev "Yeni Müsavat"a açıqlama-sında bildirdi ki, deputatlar seçilmiş insanlardır, amma o da faktdır bəzən bəzi deputatlar gerçəkdən tutduğu məqama yaraşmayan bəyənatlarla, fikirlərlə çıxış edir-lər, xoşagelməz hallara yol

Xalqı qəzəbləndirən deputatların susdurmağıñ qanuni yolu tapılıb

“Deputatların etik davranış qaydaları hakkında” qanun hazırlanır; müxalifət funksioneri: “İnsanların heysiyyəti ilə oynayan...”

verirlər və bütün bunlar da
ictimaiyyətdə ciddi narahatlıq
yaratdır. Ona görə də "Depu-
tatların etik davranış qayda-
ları" adlı qanun layihəsinin
ortaya çıxması zərurətdən
doğub.

AMİP katibi Elşən Mustafayev isə bu barədə açıqlamasında bildirdi ki, neftin qiyməti düşəndən sonra yaranan iqtisadi böhran və maliyyə problemləri, xüsusən də Tarif Şurasının son qərarları göstərdi ki, hökumətdə və parlamentdə yaritmaz insanlar kifayət qə-

dərdir. Məhz belə məmurlar və deputatlar yanlış addım-ları, çıxışları ilə narazılığı körukleyir: "Artıq sübuta yetib ki, parlament üzvlərinin bir çoxu deputat manda-tı daşımağa layiq deyillər. Hələ bu günə kimi heç bir qurum tərəfindən bu çətin-likdən çıxməq üçün nəinki real iqtisadi təkliflər paketi ortaya qoyulub, heç vəziyyətə uyğun adı işlər belə gö-rülməyib. Azərbaycanın bu-günkü duruma düşməsinin birinci günahkarları məhz elə bu cür deputatlar və mə-

murlarıdır. Təsəvvür edin ki Milli Məclisin Sosial siyaset komitəsinin sədri insanları sosial problemlərinin həll ilə bağlı təkliflər vermək əvəzine, sosial narazılıq yaradan açıqlamalar verir. Deputatları insanların heyəti siyyeti ilə oynayan açıqlamalar verməkdən çəkindir. mək üçün addımlar atılmalıdır”.

Ümid Partiyası sədrinin müavini Tamilla Qulami isə bildirdi ki, bir sıra deputatlar və məmurlar var ki, gerçəkdən də həm xalq, həm də bu hakimiyyətin özü üçün təhlükədirlər. Belə deputatlar və məmurlar hakimiyyətin də ciddi problemi nə çevrilməkdədir: "Hökumətə normal təkliflər vermək, hökumətdən yaranmış vəziyyətin səbəbini tələb etmək, əslində bununla həmdə hakimiyyətə də kömək etmək əvəzinə, xalqda nəzəri razılığı artırın açıqlamaları verirlər.

Həqiqətən de son zamanlar ölkədə baş verən səsial-iqtisadi vəziyyətin ağırlaşlığı şəraitdə deputatların, məmurların əhalinin bu sahədə məlumatlaşdırması əvəzinə, əhalidə daha da qıçıq yaradacaq fikirlər səsləndirməsi təəssüf doğurur. Bu millət vəkilləri o şəxslərdir ki, özləri dediklərinin əksinə bir həyat tərzi yaşıyır, əvəzində xalqı daha çətin şəraitdə yaşamağa, onsuzda kasib olan cəmiyyəti nədəsə qənaət etməyə çağırır. Bu isə haqlı olaraq əhalidə ciddi narahatlıq və narazılıq yaradır. Bu cür deputatların açıqlamaları bütöv müxalifət partiyalarının bəlkə də aylalla hakimiyyət lehinə aparıcıqları təbliğatdan daha ciddi anti-hakimiyyət ovqatı yaradır cəmiyyətdə. İnsanları aşağılayan açıqlamalar və rən deputatların cəzalandırılması mexanizmi qanunvericilikdə əksini tapmalıdır".

E.SEYİDAĞA

Məcburi köçkün yataqxanalarında sayğaclar qurulur

Kommunal xidmət göstərən dövlət qurumları narazı məcburi köçkünləri necə razi salıb?

Ölkə başçısının müvafiq fermanından sonra kommunal xidmət göstərən dövlət qurumları məcburi köçkün ailələrinin yaşayış yerlərində saygılaşma prosesinə başlayıblar. Məlum olduğu kimi, fermanın icrasına başlanılan ilk günlər məcburi köçkünlərin bir qismi saygıcların quraşdırılmasına qarşı çıxıb, buna öz etirazlarını bildirirdilər. Öyrəndik ki, hazırda durum əvvəlki kimi deyil və məcburi köçkünlərlə bu istiqamətdə səhətələr aparılır, sərəncamın mahiyyəti onlara aydınlaşdırılır.

“Azəriqaz” İstehsalat kün üçün fərdi qaydada say-
Birliyinin ictimaiyyətlə əla-QCələr şöbəsinin rəisi İbra-
him Kərbalayev “Yeni Müsa-
vat”a bildirib ki, sərəncama
uyğun olaraq onların əmək-
daşları saygıcların quraşdı-
rlması prosesini davam etdi-
rirlər: “Fərmandan irəli gələn
işlərin icrasına başlanıllıb.
Belə ki, hər bir məcburi köç-

QCələr şöbəsinin rəisi İbra-
him Kərbalayev “Yeni Müsa-
vat”a bildirib ki, sərəncama
uyğun olaraq onların əmək-
daşları saygıcların quraşdı-
rlması prosesini davam etdi-
rirlər: “Fərmandan irəli gələn
işlərin icrasına başlanıllıb.
Belə ki, hər bir məcburi köç-

QCələr şöbəsinin rəisi İbra-
him Kərbalayev “Yeni Müsa-
vat”a bildirib ki, sərəncama
uyğun olaraq onların əmək-
daşları saygıcların quraşdı-
rlması prosesini davam etdi-
rirlər: “Fərmandan irəli gələn
işlərin icrasına başlanıllıb.
Belə ki, hər bir məcburi köç-

manat məbləğində vahid ay-
lıq müavinət təyin olunub.
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi
də bu fərmandan irəli gələn
işlərin icrasını həyata keçirir"

“Azərişiq” ASC-nin
mətbuat xidmətinin rəhbəri
Tanrıverdi Mustafayev də
bu istiqamət üzrə işlərin
qaydasında getdiyini bildi-
rib: “Hazırda Azərbaycan
Texniki Universitetinin ya-
taqxanalarında, Nərima-
nov, Bınəqədi, Səbəyl,
Nəsimi, Xətai, Nizami ra-
yonlarının ərazisində yük-
sək səviyyədə sayğıclas-

ma işleri davam etdirilir. Heç bir narahızılıq da yoxdur. Məcburi köçkünlər normal şəkildə əməkdaşlarımızın dinləyirlər və onlar da işləri ni aparırlar. Narazı olanlarının məsəlesi isə yerində araşdırılır. Bildiyiniz kimi, biz bu məsələ ilə bağlı qərargahda yaratmışıq. Həmin qərargah 24 saat ərzində fəaliyyət göstərir. Ora bütün rayonlardan məsul əməkdaşlarımız cəlb olunub. Bu əməkdaşlar gün ərzində görülen işlərin hesabatını verirlər. İlk əvvəl məcburi köçkünlər arasında bir qə-

dər narazılıq olsa da, hazırda saygac quraşdırılmasında heç bir problem yoxdur. Məcburi köçkünlərin hansı tələbləri, istəkləri varsa əməkdaşlarımız onları dini ləyerək bu məsələləri qeyd edirlər. Artıq son iki gün ərzində 3500-ə qədər saygac quraşdırılıb. Əvvəllər her bir məcburi köçkün üçün 150 kilovat-saat limit təyin olunmuşdu. Cənab prezidentin fərmanından sonra bizim qurum tərefindən operativ qaydada bu limitlər dayanıdırlı. Yeni bizim sistem elektron olaraq yeni qayda ya tam hazırlır".

“Azərsu” ASC-nin ictiyati
maiyyətlə əlaqələr departamentinin rəisi Anar Cəbrayilli da “Yeni Müsavat”ə bildirib ki, saygac qurulması işləri davam etdirilir.
“Artıq bizim qurumda qərargah yaradılıb. Bu qərar gah məcburi köçkünlərin yaşadıqları yerlərdə onları qeydiyyata alınmasına və saygacaqlaşması işlərinə rəhbərlik edəcək. İndiyə dək Sabunçu rayonunun Ramana qəsəbəsində məcburi köçkün yataqxanalarına 400-dən artıq saygac quraşdırılmışdır. Bu həf

tə ərzində orada saygac-
laşma prosesini tam olaraq
başa çatdıracağıq. Ümu-
miyyətlə, bizim ilkin olaraq
abonent bazamızda təhlil-
lər aparılıb. Məlum olub ki,
təqribən 92 min qeydiyyat-
da olan məcburi köçkünmü-
müz var ki, onlar saygacla
təmin olunmayıblar. Yəni
onlarla hesabat indiyə qə-
dər ailə üzvlərinin sayına
görə aparılıb. Məqsədimiz
odur ki, məcburi köçkünlə-
rin hamisini saygacla təmin
edək ki, dəqiq uçot aparıl-
sın. Fərmana qədər bir nə-
fər ailə üzvünə görə 5 kub-
metr limit verilirdi".

Xatırladaq ki, prezident İlham Əliyev yanvarın 23-də "Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin müəyyən edilməsi haqqında" fərman imzalayıb. Həmin sənədə əsasən, məcburi köçkünlərə, onlara bərabər tutulan şəxslərə yemək xərci müavinəti, komunal və digər xidmətlər üzrə dövlət bütçəsindən ödənişlər dayandırılır. Bunun əvəzinə onlara hər ay 36 manat məbləğində vahid aylıq müavinət veriləcək.

□ 911 RAIS

Prezident Trampin 7 müsəlman ölkəsinin vətəndaşlarına qarşı tətbiq etdiyi viza qadağasından sonra ABŞ-da kritik proseslər baş verir. Ölkənin demək olar ki, hər yerində etiraz aksiyalarının başladığı bir vaxtda, içlərindən Kaliforniya, Pensilvaniya və Nyu Yorkun da olduğu 16 ştatın baş prokurorları ABŞ prezidenti Trampin viza qadağasına qarşı ortaq bir bəyanat yayıb. Prokurorlar yaydıqları bəyanatda Trampin bu qərarını pisləyiblər. ABŞ prezidenti ölkədə xaos yaratmaqdə ittiham olunub.

Bəyanatda Trampin səsləndirdiyi ləvə və Penselvaniya kimi ştatların da olması diqqət çəkib. Amerikanın məşhur kofe firması "Starbucks" və ev kirayesi şirkəti "AirBn" prezident Donald Trampin mühacir və qaçqınlarla bağlı qərarlarına qarşı hərəkətə keçib. Musavat.com Türkiye mətbuatına istinadən xəber verir ki, Starbucks suriyalı qaçqınların ABŞ-a girişini təxirə salan və 7 müsəlman ölkəsindən vətəndaşların ölkəyə girişini 90 günlüyü qadağan edən qərarnamənin ardına bəyan edib ki, fealiyyət göstərdikləri 75 ölkədə 5 il ərzində 10 min mühacirin məşgulluq problemini həll edəcək.

"Starbucks" təmsilçisi Howard Schultz şirkət əməkdaşlarına göndərdiyi məktubda yazıb ki, "Amerikan röyası"nın və etdiyi dəyərlər artıq sorğunlaşmağa başlayır. "Starbucks" şirkəti mühərribə, şiddət, zülm və ayrı-seçkilikdən qaçanları müdafiə etmək, onları iş yeri ilə təmin etmək üçün cəhdlərini ikiqat artıracaq, eyni zamanda Meksikaya da investisiya qoymağa davam edəcək.

Evinə kirayəyə verənlərlə səyyahları internetdə görüşdürən "AirBn" şirkətinin təmsilçisi Brian Cheski isə deyib ki, ABŞ prezidenti Donald Trampin mübahisə yaranan "ölkəyə giriş qadağası" qərərini qarşı təmsil etdiyi şirkət bu qadağadan əziyyət çəkənləri pulsuz qalacaq yerlə təmin edəcək. Facebook hesabından açıqlama verən Ceski aşağıdakıları deyib: "3 milyondan çox evimiz var. Qadağadan əziyyət çəkəcək şəxslərə yer tapacaq".

Şirkət rəsmisi eyni zamanda bu qərardan təsirlənən və qalmağa yeri olmayan hər kəsi şəxsen onun elektron ünvanına məktub yazmağa çağırıb. Eyni zamanda şirkətin təbii fəlakətlərdən zərər görən şəhərlərə yardım çerçivəsində ehtiyatda saxladığı evləri də var. İtalya zəlzeləsində və Şiliyə yanğından bu evlər zərərcəmislərə təqdim olunmuşdu. Ceski deyib ki, lazımlı gələsə, bu evlər də seyahət qadağasından əziyyət çəkənlərin istifadə etdiyi və baş çəkdikləri bütün internet sehifələri, habelə sosial media hesablarında paylaşımı, hətta mobil telefonlardaki kontaktlarının siyahısını tələb etməyə imkan verən qanun layihəsi üzərində iş getdiyini bildirib.

Bütün bu olanlar Amerikanın iri texnoloji şirkətləri-

sial şəbəkələrlə bağlı həyata keçirmək istədiyi tədbirlər və İslam ölkələrindən gələn miqrantlara qoylan qadağalar olub.

ABŞ-in yeni rəhbərliyi ölkəyə gələnlərin sosial media hesablarını nəzarət altına almaqla bağlı yeni qanun layihəsinə hazırlamaq niyyətindədir. ABŞ mətbuatında yer alan məlumatlara əsasən, Ağ Evin siyaset şöbəsinin müdürü Sti-

nin Trampa qarşı vahid cəbhədən çıxış eməsinə getirib çıxarıb. ABŞ-in Google, Facebook, Apple, Twitter kimi şirkətlərinin başçıları Donald Trampin müsəlmanları ABŞ-a girişini qadağan edən fərمانlarının yolverilməz olduğunu və bunun ABŞ iqtisadiyyatına neqativ təsir göstərəcəyi barədə xəbərdarlıq ediblər. Apple-in baş direktoru Tim Kuk şirkətin Donald

tar və iqtisadi nəticələri oludurca kədərləndiricidir. Biz həmisi ABŞ-a köçüb gələnlərdən fayda görmüşük".

Facebook-un təsisçisi

Mark Suckerberg isə "ABŞ im-miqrantlar ölkəsidir və biz bununla fəxr etməliyik", - deye yazaraq əlavə edib: "Bir coxlarınız kimi mən də prezident Trampin fərمانlarının doğracağı nəticələrdən olurca narahatam. Biz yardımə ehti-

Tramp qaçqın və miqrant məsələsinə görə Amerikani qaynadır

Böyük şirkətlər ona qarşı çıxır, ortada xaotik durum var, prezident isə geri çəkilmək fikrində deyil...

ven Miller Dövlət Departamenti, Gömrük və Sərhəd Mühofizə Xidməti, Daxili Təhlükəsizlik Xidməti kimi qurumlara prezident Donald Trampin miqrantlarla bağlı verdiyi qərarda olduqca qəti olduğunu çatdırıb.

Bundan başqa, Miller həmin qurumlara kütləvi etirazlara fikir verməmeyi, televiziya cıxlışlarında qərara qarşı danişan şəxslərə qulaq asmamalarını tövsiye edib. Steven Miller ABŞ təhlükəsizlik orqanlarına ölkəyə daxil olmaq istəyən şəxslərdən istifadə etdiyi və baş çəkdikləri bütün internet sehifələri, habelə sosial media hesablarındakı paylaşımı, hətta mobil telefonlardaki kontaktlarının siyahısını tələb etməyə imkan verən qanun layihəsi üzərində iş getdiyini bildirib.

Bütün bu olanlar Amerikanın iri texnoloji şirkətləri-

Trampin siyasetini dəstəkləmədiyini və yeni qaydaların şamil olunduğu şirkət əməkdaşlarına hər cür yardım edəcəklərini söyleyib.

"Apple miqrantlar olmadan neinkin inkişaf və yeni innovasiyaları təqdim edə, hətta mövcud belə ola bilməzdi", - şirkət rəhbəri bildirib. Google şirkəti qadağan qoylan ölkələrdən olan əməkdaşlarını tez bir zamanda ABŞ-a geri dönməyə, ABŞ-da olanları isə ölkədən çıxmamağa çağırıb.

"Biz bu fermanın və onun müddəalarının Google və onun ailə üzvlərinə məhdudiyyət yət yaradacağından, habelə ABŞ-da yeni istedadlarının parlamasına əngel törədəcəyindən narahatlıq hissi keçirir," - şirkətin bəyanatında deyilir. Twitter-in baş direktoru Cek Dorsi yazır: "Prezidentin qəbul etdiyi qərarların humani-

yacı olan insanlara qapılmasını aqşamalyıq".

"Yeni Məsələ" isə xatırladır ki, ABŞ-da yaşayan miqrantlarla bağlı qərarını həyata keçirmək üçün prezident miqrasiya polisinə daha 10 000 agent işçi və Sərhəd Xidmətinə isə 5 min nəfər işçi əlavə etmek isteyir. Belə ki, onlar qanunsuz miqrantları yaxalamaq və fiziki mənada ölkədən keñərləşdirmeqlə məşğul olurlar. Amma bu barədə qərarı imiqrasya məhkəmələri verir ki, bu da 4-6 ildən az çəkmir.

Trampin miqrant və qaçqınlarla bağlı qərarının özeti budur:

- suriyalı qaçqınlara qeyri-müəyəyn vaxta qədər ABŞ-a gəlməyə icazə verməmək;

- digər ölkələrdən olan qaçqınlara 120 gün ABŞ-a gəlməyə icazə verməmək;

Daha bir REAL funksioneri Baş Prokurorluqda dindirildi

İran səfirliyi mövqə bildirməyə ehtiyac duymur; hərəkat funksionerinə hansı suallar verilib?

REAL hərəkatı funksionerinin Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə dair İstintaq İdarəsində dindirilmə prosesləri davam edir. Hərəkatın idarə heyətinin üzvü Azər Qasımlıının ardınca qurumun icraçı katibi Natiq Cəfərli yanvar 30-da ifadə verib.

Bu barədə "Yeni Məsələ" aqşamasında N.Cəfərli 2 saat yarımdan çox dindirildiyini bildirib: "İran səfirliyinin nümayəndəsinin REAL-a gəlməsi ilə bağlı suallar oldu. Sualların hər birinə necə vardısa, elə də cavab verdik. Bildirdim ki, bizim xalq və dövlətdən gizli bir məsələmiz yoxdur. Azər Qasımlıya verilən suallar tipində aşağı-yuxarı suallar verildi. Səfirliyin nümayəndəsi ilə görüşün məzzi, hansı mövzuların müzakirə edildiyi barədə suallar idi. Təqribən 2 saat yarımdan çəkdi. Söhbət əsində çox mədəni ortamda keçdi. Özümə qarşı her hansı bir təzyiq, xüsusi bir münasibet görmədim. Normal, mədəni şəraitdə dindirmə prosesi aparıldı. İlqar Məmmədovla bağlı xüsusi suallar verilmədi. Deyilən məbələğə bağlı sual olmadı. Özləri də biliirdilər ki, bu sual əhəmiyyətsizdir. Amma onların işi idi. Bu baxımdan, dedilər ki, maliyyə yardımı olubmu? Belə bir şeyin mümkünülüyü barədə cavabımı verdim. Araşdırılmaların davam etdiyini dedilər. Ehtiyac yaranarsa, yenidən çağıracaqlar".

REAL funksioneri İran səfirliyinin məsələ ilə bağlı susquunu barədə bunları deyib: "Bu onların daxili işidir. Bu barədə bir söz deye bilmərem. Amma hər halda, ehtiyac duylarsa, özlərinə qarşı iddialara cavab vermək istəyərlərsə, mətbuat vasitəsilə mövqə bildire bilərlər. Diplomatik nümayəndəlikdə, özləri bilər. Onların yerinə heç nə deye bilmərem. Nə baş vermişdə, mətbuata açıqlama vermişik, rəsmi məlumat yarmışq".

İran səfirliyinin mövqeyini öyrəndik. Nümayəndəliyin məsul şəxsi ehtiyac yaranarsa, mövqə bildirəcəklərini söylədi.

Xatırladaq ki, REAL funksionerleri- Natiq Cəfərli, Azər Qasımlı və Erkin Qədirli ilə İranın ölkəmizdəki səfirinin ikinci katibi Mehdi Arifzadə arasında hərəkatın ofisində yanvarın 19-da görüş keçirilib. Bu barədə REAL özü də sosial şəbəkələrdə məlumat yayıb. Görüşdən 8 gün sonra, yeni yanvarın 27-də virtualaz.org saytında "İran xəfiyyəsi Bakıda İlqar Məmmədovun adamları ilə görüşdü, REAL-a pul ayırdı" başlıqlı məqalə verilib. Məqalədə REAL-çılın İran səfirliyi və müxalif "milli-demokratlar" arasında vasitəçilik etməyə böyük olaraq, üstəlik, İrandan ilk maliyyə destəyi də alıqları barədə şok iddialar var. Bundan sonra Baş Prokurorluq araşdırılmalarına başlayıb.

□ Cavanşir Abbaslı

- qaçqınların ölkəyə gəlişi yenidən bərpa olunarsa, bu halda Obamanın 2017-ci il üçün planlaşdırıldığı kimi 110.000 nəfərin yox, 50.000 nəfərin gəlinin icazə vermək;

- 30 gün ərzində aşağıdakı məsələn ölkələrindən olan istenilən immiqrasiyanın qarşısını almaq - İran, İraq, Liviya, Somali, Sudan, Suriya və Yemən. Bu zaman ərzində həkimiyət bu ölkə vətəndaşlarının sözügedən terror təşkilatları ilə potensial əlaqələrini araşdıracaq.

Burda qeyd etmək yerinə düşür ki, söhbət BMT-nin programı əsasında qaçqın sta-

tusu almış şəxslərdən gedir. Bu programda əsasən kim ki ABŞ-a sığınacaq almaq üçün göndərilir, onlar "asylum seekers" adlanır və sözügedən qərarda bundan söhbət getmir.

Xatırladaq ki, bu fərman 7 (Iran, İraq, Suriya, Sudan, Liviya, Somali, Sudan, Suriya və Yemən) məsələn ölkəsindən olan şəxslərin, onların ABŞ-da yاشamaq hüququnu əldə etmələrindən asılı olmayaraq girişini qadağan 90 günlüğə nəzərdə tutulsa da, bu müddətin uzanacağı da istisna edilmir.

□ Sevinc TELMANQIZI

Maşallah Əhmədova 8 il həbs cəzası verildi

Dələduzluqda təqsirləndirilən tanınmış futbolçu Maşallah Əhmədovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Mirzə Xankişiyyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə M.Əhmədova hökm oxunub.

Zərərçəkmiş Yusif Əzizovla 125 min borcunu ödəmək üçün yanvarın 30-na qədər vaxt istəyən M.Əhmədov son sözü çıxış edib.

O, Yusif Əzizovla İran-dan satmaq üçün daş getirdiklərini, amma sözleri düz gəlmədiyi üçün işlərinin alınmadığını deyib. İş alınmadığı üçün Y.Əzizova öz torpaq sahəsini verdiyini deyən M.Əhmədov yənə de şərəki ilə razılışmadığını deyib: "Sonra geldi ki, torpağı istəmirəm. Getirdiyimiz daşları istədi. Şəntaj elədi ki, guya daşları oğurlamışam. Halbuki qarşılığında torpağı vermişdim. Amma Yusif nə istəyir bilmirəm. Ev istəyir, maşın istəyir bilmirəm. Bunu kimlər öyrədir, nə etmək istəyir bilmirəm. Ev istəyirdi, verdim, amma istəmədi. Dirənib ki, 125 mi-

M.Əhmədov son sözündə zərərçəkmişə dəymış zərəri ödəməkdən imtiyaz etmədiyini deyib: "Daş istəyir verirəm. Oğlumun maşını satdım. Ev də verirəm. Cırmaq-cırmaq ordan-burdan pul tapmışam. 3 maşın daşa görə məni şəntaj edir. 3 maşın daş 17 min edir. Gömrüye ödənilən rüsumla bərabər 52 min pul alıb. 3 maşında 15 min pul qalırdı. 52 min də götürdü, indi də 125 min istəyir".

M.Əhmədov son olaraq Y.Əzizova 30 min pul ve 70 min dəyəri olan ev təklif etdi-

yini deyib. Ancaq zərərçəkmiş Yusif Əzizov məhkəmənin sualına cavab olaraq bu təklifle razılışmadığını bildirib.

M.Əhmədov məhkəmədən ədalətli qərar çıxarmasını istəyib və sona qədər mübarizə aparacağını deyib: "Bu, kimlərinse sıfarişdir. Mən sona qədər savaşacam. Oğluma da deyirəm ki, narahat olmasın. Allahdan başqa heç kimdən qorxmoram. Allah bilir ki, bu, şər və böhtandır".

Məhkəmə yekun qərar üçün müşavirəye yollanıb. Məhkəmə heyəti müşavirədən sonra qərarı elan edib.

Elan olunan hökmədə qeyd edilir ki, Yusif Əzizovdan şərəkli olaraq getirdiyi daşları mənimseməkli yanaşı, oğlunu işe düzəltmək adı ilə 15 min manat da pul alıb. Yusif Əzizov İrandan daş getirmək üçün Maşallah Əhmədovla şərək olmaq üçün 58 min manat pulunun olduğunu deyib.

Onlar şərək olaraq 3 maşın daşı satmaq məqsədile Azərbaycana getiriblər. Şəhərikərliklər "Baksoi" yolunda icarələr

İdarəsinin eməkdaşları tərefindən saxlanılıb. Rəsmi

məlumatata görə, bizneslər

məşğul olan "Neftçi"nin keç

Elan

- Liman Təchizat "MMC",
  - Xəzer Temimat "MMC",
  - Snab Servise Marine "MMC",
  - Dəniz Texnologiya "MMC",
  - Texniki Kompleks 2016 "MMC",
  - Navigator-N "MMC"
- müəssisələrinin Dövlət Reestrindən çıxışları və nizamnamələri itdiyi üçün etibarsız sayılır.

şəxslərin pulunu qaytarma-dığı deyilir.

Binəqədi Rayon Məhkəməsi M.Əhmədov barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirini leğv etmişdi. Tanınmış futbolcu ev dustaqlığına buraxılmışdı.

Məlumat üçün bildirək ki, Əhmədov 1977-ci ildən "Neftçi" klubunda oynayıb, 1995-ci ildə əsas milli komanda məşqçi, U-21-də isə baş məşqçi funksiyasını yerinə yetirib. O, 2008-ci ilin dekabrından etibarən İşgəndər Cavadovun rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Regional Futbol Federasiyaları Assosiasiyanının vitse-prezidentidir.

□ İlkin MURADOV

Bakıda avtobus iki qardaşı vurdu; biri öldü

Bakıda 16 gün əvvəl avtomobilə vurulan şəxs ölüb. Musavat.com-un Daxili İşlər Nazirliyinin söytinə istinadən verdiyi xəbərə görə, yanvarın 13-də Xətai rayonunun G.Mehmandarov küçəsində Bakı şəhər sakini Şəbəddin Məsumov 40 sayılı marşrut xətti üzrə idarə etdiyi "Daewoo" markalı avtobusla yolu keçən paytaxt sakinləri Maşallah Məmmədovu və qardaşı Namiqi vurub. Xəsarət alan N. Məmmədov yanvarın 29-da evində ölüb.

"07" 30 yaşlı qadını vurub

Bakıda 30 yaşlı qadını avtomobil vurub. "Report"un xəbərindən görə, hadisə Nizami rayonunda qeydə alınıb. Belə ki, yolu keçmək istəyən 1987-ci il təvəllüdü Rəşidova Gülnar Hümmət qızını "VAZ 2107" markalı avtomobil vurub. Qadın ağır xəsarət alıb.

G.Rəşidova xəstəxanaya yerləşdirilib. Onun vəziyyəti orta-ağır kimi qiymətləndirilir.

Faktla bağlı araştırma aparılır.

Ağcabədidə vətəndaş ov tüfəngi ilə özünü vurub

Ağcabədi rayonunda yaşayan şəxs ov tüfəngindən açılan atəşdən xəsarət alıb. APA-nın verdiyi məlumatına görə, yanvarın 29-da Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü kəndində məskunlaşan Laçın rayon sakini Əmrəh Məmmədov həyətindən ov tüfəngi ilə ehtiyatsız davrandığından açılan atəşdən ayaq nahiyyesində xəsarət alıb və xəstəxanaya yerləşdirilib.

Laçın RPŞ əməkdaşları tərefindən hadisə yerindən müvafiq sənədləri olmayan "İJ-16" markalı ov tüfəngi götürülüb.

Araştırma aparılır.

Kişilər!!! Axırıncı sans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Siz nə Azərbaycanda, ne de xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətlə, qısa müddətə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

* Cinsi zeiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impontensiyyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)

* Cinsi marağın və cinsi aktların azalması

* Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)

* Toy gecəsinin ugursuzluqları (kişi tibbi problemlər)

* Prostatitlər. Prostat vezin böyüüməsi və ya kiçiləməsi

* Prostat adenoması (vəzidə düyünlərin əmələ gəlməsi)

* Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçiləməsi

* Qasıl-xayalıqdə sizilti, küt və ya kəskin ağrılar

* Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması

* Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçiləməsi

* Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstələr)

* Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkisafsızlığı

* Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)

* Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)

* Yuxusuazuq və yuxu pozuntuları

* Sidiq aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması

* Sidiq aktlarının çətinlikləri və tutulmaları

* Cinsi aktla bağlı sidikdir və spermada qan olması

* Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar

* Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sizanaqlar

* Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması

* Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz

* Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi

Hekimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Bir neçə gündür ki, ictimaiyyətdə yol hərəkəti qaydalarını pozan piyadaların 20 manat dəyəri, 100 manat cərimələnəcəkleri ilə bağlı məsələ geniş müzakirə obyektiñə çevrilib. İnsanlar öz narazılıqlarını bildirək, cərimələrin bu qədər artırılmasının doğru olmadığını söyləyirlər.

Önce qeyd edək ki, ötən ilin sonlarında yollardakı dəmir və beton araksəmələrin üzərində keçib yoluñ hərəkət hissəsinə çıxan piyadaların həbs olunması ilə bağlı Milli Məclisə göndərilen qanun layihəsi deyişdirilib. Belə ki, layihənin ilk variantında beton və dəmir araksəmələrin üzərində aşib, yolu keçənlərin 15 günədək inzibati həbs cəzası ilə cəzalandırılması təklif olunurdu. Lakin bu təklif məqbul sayılmayıb. Təklif olunub ki, yuxarıda qeyd etdiyimiz qaydaları pozan piyadalar 100 manat cərimələnsinlər. Layihə Milli Məclisə göndərilib və yaz sessiyasında müzakirə olunacaq.

Məsələ ilə bağlı Baş Dövlət Yol Polis İdarəsinin İctimaiyyət-əlaqələr şöbəsinin rəisi Kamran Əliyev də açıqlama verib. Belə ki, K. Əliyev azvision.az saytına açıqlamasında bildirib ki, her bir piyada üçün cərimənin artırılmasından səhbət getmir. Qurum rəsmisi bildirib ki, cərimələrin artırılması beton və dəmir maneolərin aşılması ilə yoluñ hərəkət hissəsinə çıxan piyadalar üçün nəzərdə tutulub: "Digər hallarda ise cərimə məbləği 20 manat olaraq qalır. Adıçəkilən cərimə artımı ilə bağlı müzakirələr olacaq. Son nəticədə hansı qərar qəbul olunacaqsə, yol hərəkəti qaydalarını pozan piyadalarla qarşı bizim əməkdaşlar tərəfindən həmin cərimə sanksiyası tətbiq olunacaq".

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"danışan Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyət-əlaqələr şöbəsinin rəisi Vaqif Əsədov bildirdi ki, piyadalarla bağlı cərimələrin sərtləşdirilməsi nizam-intizamın qaldırılması təsir edəcək: "Vətəndaş, sürücü, yol polisi və Bakı şəhər sakini olaraq bildirirəm ki, bəli, piyadalarla əlaqəli tətbiq edilən cərimə məbləğinin daha yüksək olması nizam-intizamın qaldırılmasına təsir göstərəcək. Bu şartla, cərimənin ödenilməsi de düzgün həyata keçirilsin. 2016-ci ildə piyada vurma halları 60 faizə qalxıb. Bu, çox ciddi rəqəmdir. Özlüyümdə bunun nə üçün belə qalxmasını təhlil edirəm və qənaətə gəlirəm ki, 50 faiz piyada tərəfindən cərimə məbləğinin ödenilməməsi,

məyən vətəndaş krediti necə qaytaracaq. Xaxud da digər sosial müaviniyətlərdən mehrum edilsin, işləyirsə, onun maaşından, tələbədirse, təqaüdündən bu cərimə məbləği tutulsun. İşləmirsə, icra orqanları, məhkəmələr bu pulu ondan alınsın. Əgər belə olarsa, sizi əmin edirəm ki, hadisələr minimuma enəcək."

Müsahibimizin sözlərinə görə, piyadalarla arxayıncılıq yaranıb: "Düşünürək ki, cəriməni ödəmək və bize heç nə edən olmadı. Belə deyil axı. Artıq siyahı da hazırlanıb və yaşayış yerlərinə, icra orqanlarına, təhsil müəssisələrinə biz lazımi informasiyanı göndərmişik. Çox güman ki, cərimələrin ödənilmesi məsəlesi də baş tutacaq. Nəticədə həm də nizam-intizam yüksələcək. Son

məbləğdə cərimənin tətbiqi problemi həll edib. Eyni zamanda bu xüsusda təhlükəsizlik keçmərinin bağlanmaması məsələsinə də qeyd edə bilərik. Süret həddi ilə bağlı 4 formada cəza var. Təhlilə nəzər saldıqda görürük ki, bu istiqamət üzrə də müsbətə doğru dəyişiklik var. 2016-ci ildə süret həddinin aşılması səbəbindən Bakı şəhəri üzrə baş verən yol nəqliyyat hadisələri 37 faizə enib. 2015-ci ildə bu, 46 faiz idid. Bu formada təhlili aparan zaman görürəm ki, piyadalarla bağlı cərimələrin sertləşdirilməsi ilə eyni zamanda onların ödənilməsi mexanizmi də öz həllini tapmalıdır. Adında cərimə borcu olanlara heç bir imtiyaz verilməməlidir".

Ekspert Ərşad Hüseynov isə yaşayış məntəqələrində piyada vurma hallarının da çox olmasına diqqət yönəltdi: "Ölçü statistikasına baxıldıqda görə bilərik ki, ölkə üzrə cinayət xarakteri yol nəqliyyat hadisələrinin 40 faizini, Bakıda isə 50 faizini piyada vurma hadisələri təşkil edir. Son illər isə bu rəqəm 60 faizə yaxınlaşdır. Hər halda, bu, həyəcan təbii çalmaq üçün əsasdır. Biz bir piyada olaraq çox intizamsızıq. Deyişil cərimənin artımı da hesab edirəm ki, müəyyən psixoloji təsisi göstərəcək. İnsanlar düşünecekler ki, 100 manat cərimələnə bilərlər. Bütün qayda pozan piyadalar üçün cərimələrin artırılmayacaq. Müzakirə edilən qaydalarla görə, yolda dəmir və ya beton sədd varsa, onu aşan piyadalar 100 manat cərimələnə bilərlər. İdeya bundan ibarətdir. Adı küçələrdə, prospektlərdə piyadaların cəriməsi olduğu ki mi qalır. Görək Milli Məclis bu məsələyə necə yanaşacaq. Bir daha qeyd edirəm ki, yalnız yüksək sürətli yollarda cərimələrin artırılması nəzərdə tutulur".

□ Əli RAİS

Piyadalar üçün 100 manatlıq cərimə - zərurət, yoxsa...?

Vaqif Əsədov: "Cərimə məbləğinin yüksək olması nizam-intizama təsir göstərəcək"

Ərşad Hüseynov: "Hər halda, həyəcan təbii çalmaq üçün əsas var"

İyyətə əlaqələr şöbəsinin rəisi Vaqif Əsədov bildirdi ki, piyadalarla bağlı cərimələrin sərtləşdirilməsi nizam-intizamın qaldırılması təsir edəcək: "Vətəndaş, sürücü, yol polisi və Bakı şəhər sakini olaraq bildirirəm ki, bəli, piyadalarla əlaqəli tətbiq edilən cərimə məbləğinin daha yüksək olması nizam-intizamın qaldırılmasına təsir göstərəcək. Bu şartla, cərimənin ödenilməsi de düzgün həyata keçirilsin. 2016-ci ildə piyada vurma halları 60 faizə qalxıb. Bu, çox ciddi rəqəmdir. Özlüyümdə bunun nə üçün belə qalxmasını təhlil edirəm və qənaətə gəlirəm ki, 50 faiz piyada tərəfindən cərimə məbləğinin ödenilməməsi,

görünür, hadisələrin çoxalması na təsir göstərir. Ona görə razı yam ki, piyadalarla əlaqəli tərəfdilən xətalarda bağlı maksimum cərimələr tətbiq olunsun və onun ödənilməsi mexanizmi sərtləşdirilsin. Piyada bunu ödəməsə, ölkədən çıxa, bankdan kredit götürə bilməsin. Bank nəzəre alınsı ki, cəriməni ödəyə bilər illər mütəmadi olaraq "Yol hərəketi haqqında" Qanuna, İnzibati Xətalalar Məcəlləsinə edilən əlavə və dəyişikliklər, tətbiq edilən yüksək məbləğdə cərimələr, ən azından nizam-intizamı yüksəldib, mədəniyyəti formalasdır. Misal da deyə bilərəm ki, sərənət vəziyyətdə avtomobilin idarə edilməsi ilə bağlı yüksək

hərəkətin təhlükəsizliyi və fasiləsizliyi təmin olunub.

"Azərvatoyol" ASC-ye məxsus maşın-mexanizmlər və canlı qüvvə gecə boyu qarın ən çox yağıdıq və buzlaşmanın olduğu ərazilərdə vəziyyətə nəzarət edib, hərəkətin təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədi ilə gecə və səher saatlarında buzlaşma baş verən yollarla qum-duz qarışığı səpilib.

Qeyd edək ki, gecə boyu Bakı şəhərinin küçə və prospektlərində, həmçinin respublikanın avtomobil yollarında həyata keçirilmiş qabaqlayıcı tədbirlər nəticəsində avtonəqliyyat vasitələrinin hərəkətində hər hansı bir problem müşahidə olunmayıb. Hazırda da yollarda vəziyyət normaldır.

Qurum hər qar yağan zaman iddia edir ki, yolların qardan təmizlənməsi üçün bütün texnika, maşın-mexanizmlər hazır vəziyyətə getirilib, kifayət qədər düz və qum ehtiyatı toplanıb. Bakı şəhərində balansda olan yollarla, küçə və prospektlərdə, xüsusilə daha tez qar tutan və buzlaşan yollarla xidmət aparmaq üçün öncədən maşın-mexanizmlər əraziyə çıxarılaçq.

"Azərvatoyol" ASC eyni zamanda Bakıda yolların qardan təmizlənməsinə qadınların cəlb edilməsi ilə bağlı iddialara cavab verib. Qurumun mətbuat işləri həyata keçirilib. Nəticədə

Bakı küçələrin qardan niyə yaşlı qadınlar təmizləyir?

Qurumlar o işçilərdən imtina edir, yolların təmizlənmə qaydası isə başqa formada olmalıdır

Sən iki günde Bakı küçələrində piyadaların da, sürücülerin də müsahidə etdiyi bir mənzərə var. İri magistral yolların qrağındı, eləcə də məhəllələrin yollarında qar yaşı qadın işçilər tərəfindən təmizlənib, yolun içine atılır. Bu, bəzi hallarda təhlükeli vəziyyət de yaradır.

Bu gün Ziya Bünyadov prospekti ilə hərəkət edən sürücü həmkarlardan biri dedi ki, aşağı sürətlə yoluñ sağı ilə hərəkət edərkən qəfil şəkildə maşınına bir yekə qar topası fırladıldıqını hiss edib. Maşına zərbə dəyən qar yiğini isə yoluñ sağında onu təmizləyən süpürgeçi qadının "əməlinin nəticəsi" idi. Qadın üz-gözünü, bəşini bərk-bərk bağladıq üçün çox güman ki, zərbə atdıqı bir bel dolusu qarın da hər yönündiyindən xəbərsiz idi. Əslin-

də hər qar sonrası belə mənzərələrlə qışlaşıraq. Bunun bir qaydası, düzəni olmalı deyilimi?

"Azərvatoyol" ASC-nin

mətbuat katibliyindən mətbuatata verilən məlumatə görə, qar təmizləyən və qumsəpən texnikalar avtonəqliyyat vasitələri-

şahidə olunan əraziləre cəlb edilib. Qısa müddətdə həmin yollarla qarın təmizlənməsi və duz-qum qarışığının səpilməsi işləri həyata keçirilib. Nəticədə

katibi Anar Nəcəfli bəyan edib ki, "Azərvatoyol" işçisi qüvvəsi kimi qadınlardan istifadə etmir: "Yenə də bəzi xəber saytları yolları qardan təmizləyən qadınların şəkillərini paylaşaraq heç bir aydınlaşdırma aparmadan nədənse "Azərvatoyol" ASC-nin yolların qardan təmizlənməsi üçün ayrılan texnika, maşın-mexanizmlərin sayı ilə bağlı yadıgi statistik məlumatları müqayisə edirlər. Bir daha deyirəm ki, "Azərvatoyol" ASC-nin balansında olduğu yolların qardan təmizlənməsi üçün kifayət qədər texnikası və kişi işçisi var. Yolların qardan təmizlənməsi üçün "Azərvatoyol" ASC işçisi qüvvəsi olaraq qadınlardan istifadə etmir!!!"

Sözügedən qadınlar qar təmizləyən zaman fəaliyyət göstərdikləri MTK-nin adı yazılış gödəkcələri geyinir. MTK-lar isə bu barədə danişmaq istəmirlər.

Avropa ölkələrində isə adətən bu sayaq qarlı havalar zamanı asfaltların isidilmə sistemi işe düşür. Bu səbəbdən də qar xüsusi olaraq maşınların təmizləməsinə ehtiyac qalmır. Bundan başqa, yerə düşən qarın həcmi normadan qat-qat artıq olduğu zaman qartəmizləyici maşınlar magistral, eləcə də kənar yolların təmizləməsini tamamən icra edirlər. Bu halda insan qüvvəsinə ehtiyac qalmır.

□ Sevinc TELMANQIZI

ÜSAVAT

Son səhifə

N 21 (6635) 31 yanvar 2017

Xoruzu həbs etdilər - iki qonşunu dalaşdırıldığı üçün

Hondurasda bir xoruzu həbs ediblər. Buna səbəb onun iki Truxilyo şəhər sakini arasında incident yaratması olub. Bu barədə "Daily Mail" xəbər verib. Konflikt şəhər sakınlarından birinin öz sahəsində qonşunun xoruzunu görməsindən sonra baş verib. Onun xoşuna gəlməyib ki, xoruz onun ağaclarına dırmaşıb və səs salıb. Kişiin etirazları qonşusunu, yəni xoruz sahibini çox narazi salıb və onlar buna görə dalaşmağa başlayıblar. Dava zamanı qonşuların biri digərini öldürməkə təhdid etdiyi üçün qonşular polis çağırıblar.

Asayış keşikçiləri isə hadisə yerinə geləndə mübahisə edən tərəfləri həbs etmək yerinə xoruzu tutaraq türməyə aparıblar. Onlar söz verdilər ki, dalaşan qonşular barışdıqları halda xoruzu geri qaytaracaqlar.

Koruzun türmə fotoları Hindurasda sosial şəbəkə istifadəçiləri tərəfindən ciddi maraqla qarşılanıb. Şəkillərdən birində polislər xoruzun boynuna identifikasiyalasmış birka vururlar. Digər kadrda isə xoruz kamerada, dəmir barmaqlıqlar arxasında oturub. Ötən ilin oktyabrında isə Şotlandiyianın Dandi şəhərində polis yol hərəket qaydalarını pozan toyuğu həbs etmişdi.

Eva yiğdiqları aşyaların altında öldülər

İspanyanın Alicant şəhərində bir ailə içinde kilolarla geyim olan şəhəfm altında qalaraq ölüb. 50 yaşlı kişi, onun 49 yaşlı həyat yoldaşı, elcə də 12 yaşlı qızları 28 yanvarda dünyasını dəyişib. Bu hadisə isə növbəti gün, evin 18 yaşlı qızı tərəfindən aşkarlanıb. Qız otaqdan çıxmaga cəhd etsə də, qapının bloklanmış olması vəziyyəti qəlizləşdirib. O, cətinlikle de olsa otaqdan çıxanda evin ortasında paltar topası götürüb və polisi çağırıb. Ər-arvad Marokkodan gələmə, ispan mənşəli olub. Onlar aşyalarını saxlamaq üçün evde tavana qədər uzanan rəflər düzəldiblər. Yiğilan paltarları isə omlar periodik olaraq satırıldılardı. Bundan başqa,

aile həm də Diojen sindromundan əziyyət çekirdi. Söyügedən xəstəlik köhnə əşyaları yığma, sosial izolyasiya və apatiyanı özündə ehtiva edir.

Qaradərili nigeriyalı ikinci dəfə ağ dərili, göy gözlü əsaq dünyaya gətirdi

İngiltərənin Milton Keynes şəhərində yaşayan 35 yaşlı Nigeriya əsilli qaradərili Ketrin Hovart mütəxəssislərin "milyonda bir ehtimal" olaraq təsbit etdiyi bir durum yaşıyib. Belə ki, o, tamamən ağ irqdən olan ikinci körpəsini də dünyaya gətirərək, dünyadakı ilk iki ağdərili uşağa sahib olan qaradərili ana oldu. Nigeriyalı qadın üç il əvvəl iyunun 1-də oğlu Cohani dünyaya gətirəndə mütəxəssislər demişdilər ki, həyat yoldaşı Riçard Hovart ağdərili bir ingilis olsa da, 32 yaşlı qadının "tamamən ağ irqdən olan" bir körpə dünyaya gətirməsinin "milyonda bir ehtimal" daxilində olduğunu demişdi.

Mütəxəssislər cütlüyün sahib olmasının da imkan-geləcəkdə ağ bir körpəyə siz olduğunu, çünkü belə belə yoxdur.

gen kombinasiyasının bir daha təkrarlanmayacaq qədər nadir olduğunu dedilər. Amma buna baxmayaq, nigeriyalı qadının mavi gözlü, ağdərili bir qızı da dünyaya geldi. İlk övladının dünyaya gəlməsindən sonra İngiltərənin "Daily Mirror" qəzetinə açıqlama verən Ketrin Hovart aşağıdakılardır deyib: "Doğumdan sonra Cohani mənə gətirən tibb bacısı bir ona, bir də mənə diqqətle baxırdı. Gözlərinə inana bilməmişdim. Bəzi körpələrin doğumdan sonra dəri rəngi dəyişə bilir. Amma Conahda belə bir şey baş vermedi. Həkimlər mənə dəyişik bir gen daşıdığını, uşağımın da bu səbəbdən ağ olduğunu söylədi. Ancaq mənim bütün ailəm Nigeriyada və bildiyim qədər soyumda tək bir ağdərili

QOÇ - Görüşə çıxməq, yeni işlərə başlamaq, sövdələşmələrdə iştirak etmək üçün səmərəli vaxtdır. Çalışın ki, ürəyinizin səsine qulaq asasınız. (31 yanvar) **Səbuhi Rəhimli**

BÜĞƏ - Nəhayət ki, ulduzlar bürcünüzü maliyyə səxavatı göstərməyə yaxın olacaq. Saat 13-16 arası bu istiqamətdə dəhə əlverişli şanslar qazana bilərsiniz. Qərarlarınızda qəti olun.

ƏKİZLƏR - Yaxşı olar ki, fəaliyyətə ara verib dəha çox istirahətlə məşğul olasınız. Bunu etməsəniz, ümumi yorğunluğunuz və daxili süstlüyünüz səngiməyəcək. Səfərə çıxmayıñ.

XƏRÇƏNG - Düşərlə bir gün yaşayacaqsınız. Özünüzü nikbin seviyyədə kökləyin. Çalışın ki, etrafda her şeyin gözəl olduğunu duyarısınız. Bu gündən etibarən təleyinizdə döñüş yaranmalıdır.

ŞİR - Məhəbbət aləmində romantik məqamlar yaşamaq istəyirsinizsə, bu təqvimdən maksimum yararlanın. Əmin olun ki, cəhdleriniz boşça çıxmayacaq. Riskli sövdələşmələrdən yayının.

QIZ - Daxili sabitliyinizi qorumaq istəyirsinizsə, keçmişdə olanları müzakirə etməyin. Onsuz da olmuşları düzəltmək mümkünüsdür. Özünüzü sevgiye həsr edin ki, xilas olasınız.

TƏRƏZİ - Mübahisəli gün olsa da, Götü qübbəsi maliyyə durumunuzda irəliləyiş olacağını bildirir. Bir şərtlə ki, kəsnəzdən etibarlı insanlara borc verməyəsiniz. Yoxsa müflislişəcəksiniz.

ƏQRƏB - Günün birinci yarısında bütün işlərinizi yekunlaşdırmağa çalışın. Çünkü sonrakı müddətdə buna imkan tapmayacaqsınız. Nahardan sonra maraqlı görüşlərdən xəbər verir.

OXATAN - Günün birinci yarısında müeyyən gərginliklə baş-başa qalə bilərsiniz. Odur ki, həmin ərefədə bütün vacib planlarınızı təxirə salmalısınız. Fəaliyyətdə öz məsuliyyətini anlayın.

ÖGLAQ - Kifayət qədər məhsuldar gündür. Kiminə işlərinizə mane olacağını ağılnıza gətirməyin. Əksinə, nəzərdə tutduğunuz planların böyük əksəriyyəti öz həllinə yaxınlaşacaq.

SUTÖKƏN - Planetiniz olan Uran narahat kosmik bucağa düşdüyündən fəaliyyətinizin səmərə verməyəcəyini bəyan edir. Odur ki, dəha çox istirahətə yer ayırmalı, xəstəliyə təslim olmamalısınız.

BALIQLAR - Ulduzların düzümü səhəhində problemlər olacağını bəyan edir. Bunu qarşısını almaq üçün ilk növbədə əsəblərinizi qorunmalısınız. Nahardan sonra bündən də artırm gözlənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İnsanların 80 faizi uçmaqdə qorxur

Yer kürəsində yaşayan əhalinin 80%-dən çoxu uçmaqdən qorxur. Onların da 5%-i, ümumiyyətlə, təyyarədən imtiyə edərək, yeriştü və su vasitəsilə olan nəqliyyat vasitələrinə üstünlük verir. Uçmaqdən və hündürlükdən qorxmaq - aerofobiya adlanır. Bir çoxları təyyarənin 10-kilometr hündürlükdən yere düşəcəyindən qorxur. Lakin bu, təyyarənin qanadlarının altındaki tezyiq səbəbindən mümkün deyil. Avtomobil şosse üzərində necə dayanırsa, təyyarə də havada eə rahatlıqla dayanır. Hətta pilot sükanı buraxsa belə, o, su üzərində üzən qayıq kimi havada hərkət edəcək.

Pilot və stüardessalar "risk" görə eləvə pul bonusları almırlar. Buna görə də təyyare sağlam fikir və təbiət qanunlarına zidd deyil, onlar sayesində uğur.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır.
Müəlliflərə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elşad MƏMMƏDLİ
Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.100